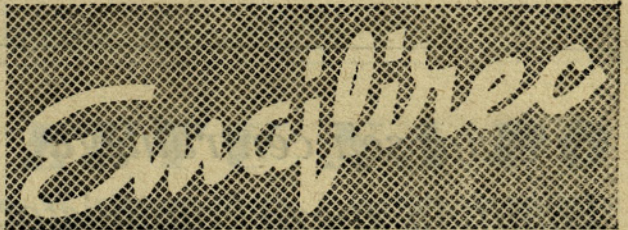

REPUBLIKA
SLOVENIJA
CELJE

Srečno 1968

Leto XI.
28. 12. 1967
Št. 24

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

Celje - skladišče

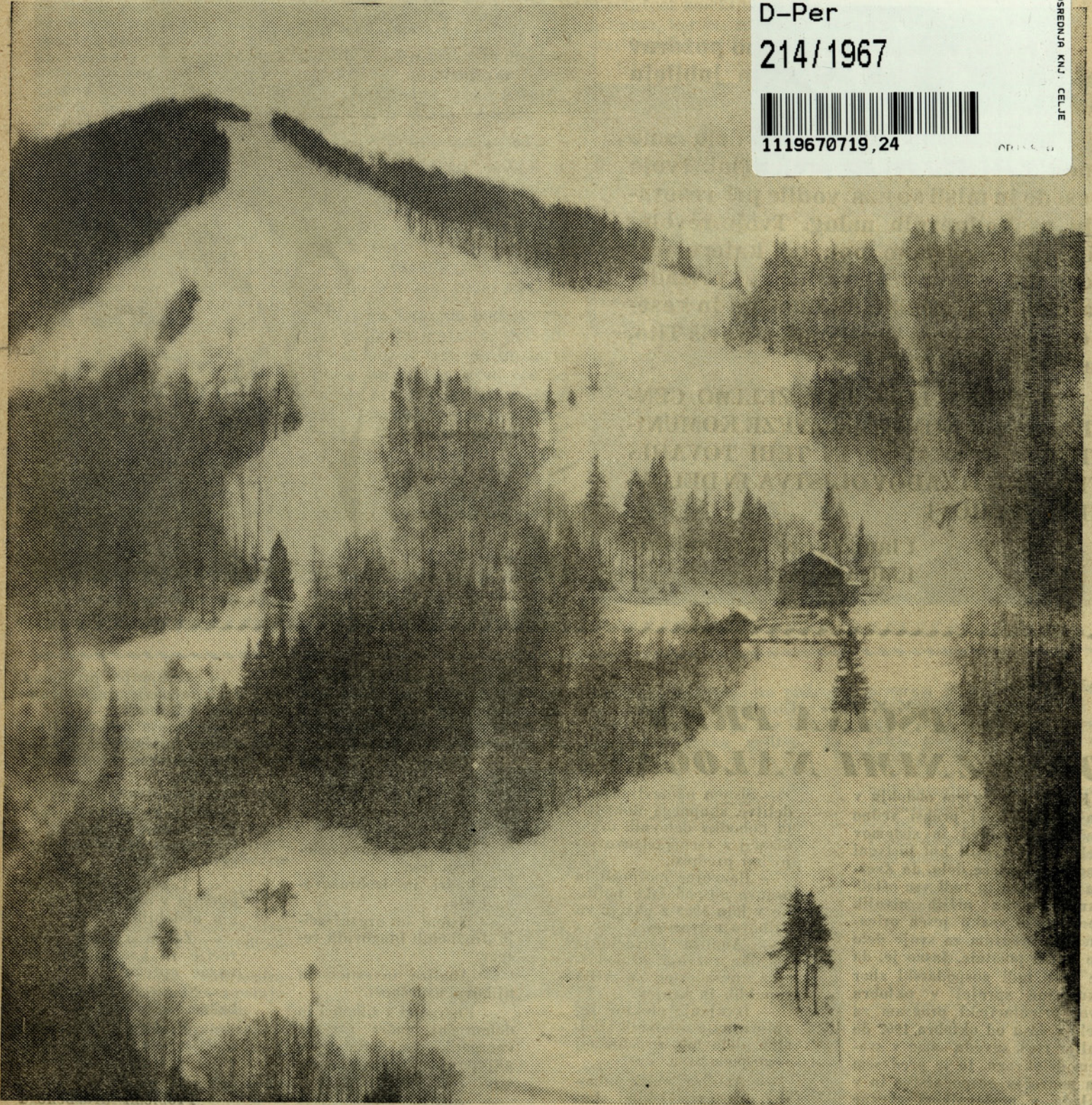
D-Per

214/1967

1119670719,24

OSREDNJA KNJ. CELJE

Smučišče pri Celjski koči — Foto Pelikan

Spečani seji centralnega komiteja zveze komunistov Jugoslavije in tovarišu Titu

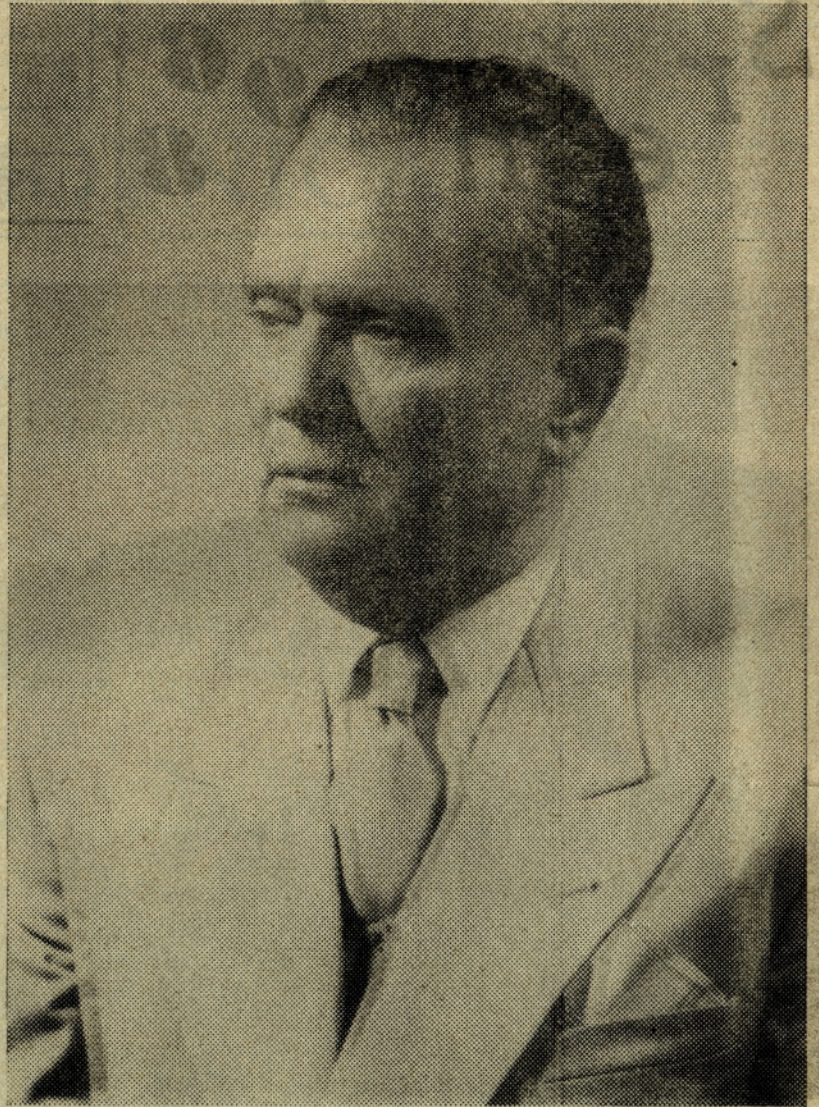
Komunisti delovne skupnosti EMO Celje

Z veliko radostjo pošiljamo pozdrav tej svečani seji ob 30-letnem jubileju vodstva naše organizacije.

Tovariš Tito, ob našem delu smo imeli Tvoj lik vedno pred očmi. Tvoje besede in misli so nas vodile pri reševanju vsakodnevnih nalog. Tvojo revolucionarno načrtano pot, od katere nisi odstopal, smo občudovali in si prizadevali, da bi Ti sledili. S ponosom in veseljem bomo šli po Tvoji poti, tovariš Tito, tudi v prihodnosti.

V NOVEM LETU 1968. ŽELIMO CENTRALNEMU KOMITEJU ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE IN TEBI TOVARIŠ TITO OBILO ZADOVOLJSTVA IN DELOVNIH USPEHOV!

**Člani Zveze komunistov
EMO Celje**

Jože Turnšek:

SKUPŠČINA PRED OBSEŽNIMI NALOGAMI

Ker je v zadnjem obdobju v naši skupščinski praksi vedno več novih metod in sistemov dela, smo osvojili kot bistveni pogoj za bodoče delo, da Zvezna skupščina in tudi vse ostale skupščine na nižjih nivojih sprejemajo vsako jesen orientacijski program za svoje delo do letnih počitnic. Jasno je, da je tako tudi gospodarski zbor skupščine sprejel v oktobru svoj orientacijski program za delo v času od oktobra 1967 do julija 1968, seveda samo v svojem delokrogu, to je predvsem na področju gospodarstva in v skladu s poslovníkom zvezne skupščine in gospodarskega zbora. Najvažnejša področja vprašanj, ki so v programu za to obdobje so:

— Sistem ugotavljanja in delitve skupnega dohodka in dohodka delovnih organizacij z vsemj odgovarjajočimi predpisi.

— Razvojne možnosti in osnove gospodarske politike v letu 1968 z ukrepi za njihovo ustvaritev.

— Analiza ustvarjanja politike razvoja gospodarstva nezadosno razvitih republik in krajev.

— Izvajanje učinkov revalorizacije osnovnih sredstev delovnih organizacij v gospodarstvu.

— Analiza naših odnosov z integracijskimi skupinami v svetu (EGS, SEV, EFTA).

— Analiza carin.

— Stanje in problemi

kadrov v gospodarstvu s poudarkom izvajanja gospodarske reforme, vključujoč stanje strokovnih kadrov v kmetijstvu.

— Dolgoročni program razvoja:

— energetika

— promet

— črna metalurgija

— gozdarstvo in predelava lesa

— kadri in izobraževanje.

— Sistem in organizacija družbenih blagovnih rezerv.

— Analiza investicij in njihova uspešnost.

— Energetska bilanca in dolgoročni načrt razvoja energetike s predlogom ukrepov za njeno realizacijo.

— Sistem financiranja elektro energetskih objektov.

— Problem tekoče izgradnje elektro objektov.

— Izvajanje programa modernizacije jugoslovan-
skih železnic.

— Stanje in nadaljnji razvoj kovinske industrije s problemom kreditiranja opreme.

— Zakon o nadomestilu izgub potrošnikom električne energije, zaradi omejevanja dobav električne energije.

— Tekoča gospodarska gibanja v določenih časovnih obdobjih.

— Zakon o fondu federacije za kreditiranje izvozne opreme.

— Stanje in problemi tobačne industrije.

— Problemi in pogoji nadaljnjega razvoja trgovine, gostinstva in turizma.

— Problemi družbenega kmetijstva.

— Analiza izvajanja zakona o vodah.

— Analiza uvoza kmetij-

Vogljajna je regulirana

V sredini decembra je stekla po novi strugi v spodnjem delu toka tudi Vogljajna. Reka, ki je zlasti v tem delu velikokrat prestopila bregova, je zdaj dobila nekaj nad 5 kilometrov nove struge, poglobljene in urejene. S tem je bila končana pomembna faza regulacijskih del na celjskem območju. Dela za regulacijo Vogljajne so se začela 1959. leta, pa so bila pozneje zaradi pomanjkanja sredstev velikokrat prekinjena. Zdaj so opravljena v zadovoljstvo vseh, zlasti pa industrijskega predelela celjskega mesta. Regulacija Vogljajne z dvema mostoma ter novimi cestnimi priključki in ostalimi nujnimi deli je zahtevala nekaj nad milijardo 700 milijonov starih dinarjev sredstev. Pri financiranju teh del je v znatni meri poleg domačih činiteljev sodeloval tudi republiški vodni sklad.

NOVI DOM JLA V CELJU

Zaradi regulacije Vogljajne so morali porušiti dom JNA ob Teharski cesti v Celju. Tako je nastalo vprašanje, kje urediti novega. Rešitev so našli v priložnih prostorih doma OF. Tako so novi dom ali bolje rečeno nove prostore doma JLA v Celju izročili namenu ob letošnjem praznovanju 22. decembra, dneva Jugoslovanske ljudske armade.

NOVEMU LETU NA POT

Naj hočemo ali ne, spet končujemo leto našega dela, leto našega življenja. Za leto dni smo starejši, za leto izkušenj bogatejši.

Kakšno leto pa je za nami? Na to vprašanje bi dobili pač polno odgovorov. Kateri pa je pravi? Mnogi bi se pritožili čezenj, kakor je pač navada, zato da bomo čez deset ali več let spet lahko govorili o »dobrih starih časih«.

Ali pa je bilo res slabo?

Malo se ozrimo naokoli in prav lahko bomo našli odgovor. Ni nam bilo lahko. Vendar nam zaostreni pogoji gospodarjenja še niso segli po našem vsakdanjem kruhu kot to mnogim okoli nas.

Vse pa kaže, da bodo pogoji gospodarjenja v prihodnjem letu še trši, več in zlasti boljše bo treba delati, če se bomo hoteli obdržati z našimi osebnimi dohodki na površini. Več bomo morali razviti novih izdelkov, globlje bomo morali premisliti, kako bomo delali. Delati bomo morali le tisto, kar bo trg potreboval in takrat, ko bo kupec zahteval. Na stran bomo morali dati našo slabo navado, da se včasih za tuje delo bolj zanimamo, kakor za lastno,

da smo za tuje delo strožji sodniki kot za svoje — in še marsikaj.

Marsikaj bo potrebno potisniti ob stran, ker nas sedaj ovira. Do veljave mora priti znana prizadevnost in marljivost kolektiva in zmogli bomo, kar bo življenje postavilo pred nas.

Dovolite, da zaključim svoja novoletna razmišljanja z željo, da bi pomenilo leto 1968 za nas vse zadovoljstvo pri delu, v družini pa srečo in zdravje.

V. d. glavnega direktorja
Ernest Vršec:

S. inž. v. ml. J. Vršec, glavni direktor JLA v Celju

skih pridelkov.

— Možnosti povečanja proizvodnje pšenice.

— Sistem prometa žitaric z odgovarjajočim zakonom.

— Analiza razvoja obrti in ustrezni predpisi.

— Analiza izvajanja stanovanjskega gospodarstva.

— Predpisi o družbenem planiranju.

— Predpisi o enotnih tehničnih standardih.

— Analiza funkcioniranja bančnega in kreditnega sistema.

— Analiza funkcioniranja deviznega in zunanjetrговinskega sistema.

— Gibanje živinoreje in stanje na tržišču živine in mesa.

— Sistem in organizacija socialnega zavarovanja — na mišljenje.

— Predpisi o eksproprijaciji — na mišljenje.

jo, gradbeništvo in obrt. Ta odbor bo iz tega programa gospodarskega zbora detajlno obravnaval vsa tista vprašanja, ki

kakorkoli zadevajo na področje industrije, gradbeništva in obrti, poleg tega pa vse sistemske gospodarske rešitve. Ta

program je namreč samo zbor najvažnejših vprašanj, ki se bodo obravnavala do meseca julija 1968 in je vsekakor zelo napet.

Trenutno je vsekakor najbolj aktualno vprašanje gospodarskih mer za prihodnje leto, ki jih bo sprejel naš zbor ob koncu decembra in to verjetno tudi zanima naše člane kolektiva, zato v nadaljevanju podajam nekaj osnovnih misli in pričakovanih rešitev:

V prihodnjem letu pričakujemo porast proizvodnje do 4 odstotke v primerjavi z doseženim nivojem v letu 1967. Porast proizvodnje bo seveda zelo različen po posameznih gospodarskih panogah, ker bodo lahko odstopanja v povečanju in zmanjšanju v dosti večjem procentu kot je prej omenjeno.

Predvidevamo povečanje izvoza za približno 8 — 9 % proti letu 1967 in uvoza (Nadaljev. na 4. strani)

Jože Turnšek na delovnem mestu... Foto: LT

Sem član odbora za industri-

Ocena o izpolnjevanju plana

Plan proizvodnje za mesec december po količini in vrednosti, do vključno 20. 12. 1967 smo dosegli 106 %. Vse kaže, da bomo dnevne planske naloge, do konca meseca decembra izpolnjevali v isti višini, morda še celo nekoliko več. Če se bodo predvidevanja uresničila, bo masa proizvodnje nad mesečnim povprečjem. To pomeni, da bodo visoki rezultati proizvodnje ugodno vplivali na vse ostale planske položaje predvsem pa na dohodek podjetja.

Dnevno doseganje plana je po količini do 8. v mesecu bilo kot običajno pod planom. Od 8. do 15. pa visoko nad planom. Zato je tudi povprečni (komulativni) plan dvignil nad 100 odstotkov, do tega dne za 5 odstotkov, 16. pa je bila sobota in izplačilo OD, zato nismo dosegli plana. V sobotah je običajno produktivnost nekoliko nižja, zato je padec proizvodnje tudi razumljiv. Toda največ je ta dan vplivalo na padec proizvodnje, na 11 odstotkov, izplačilo OD. Za EE, ki so vezane s kriteriji za formiranje OD na plačano realizacijo in dohodek, ustvarjena večja masa OD in je ta razlika v izplačilih, usvarila v proizvodnih obratih precej nezadovoljstva. Od 18. t. m. dalje pa proizvodnja zopet kaže porast.

Plan proizvodnje po količini in vrednosti, skupaj za tuzemstvo in izvoz, se tudi giba nad postavljenimi nalogami za ca. 5 odstotke v povprečju. Torej je prodaja v decembru prav tako ugodna kot proizvodnja. Iz prednjega sledi, da bo dohodek podjetja v fakturirani realizaciji tudi presežen. Toda plačana realizacije najbrž da ne bomo mogli doseči. Po našem rebalansu smo terjatve napram kupcem povišali na ca. 12 % v odnosu na prvotni plan. V začetku decembra mesec smo še imeli višino terjatev za ca. 11 odstotkov nad rebalansom. Na koncu meseca decembra pa pričakujemo ponovni dvig terjatev in sicer nad rebalans plana za ca. 47 %. To bo neugodno vplivalo na višino dohodka nad fakturirano in plačano realizacijo. Nad milijon 200 S-din dohodka bo ostalo v terjatvah in za to razliko bo dohodek pod planom. Dohodek v proizvodnji in fakturirani realizaciji bomo sicer dosegli, ne bo pa v celoti zajet v poslovni obračun za leto 1967. Ta razlika se bo prelila v poslovno leto 1968.

Letni proizvodni plan po količini cenimo, da bo presežen okoli 0,24 %. Po vrednosti pa pričakujemo, da bo presežen rebalansiren proizvodni plan za ca. 0,5 %.

Ivan Čendak

Veliko dobre volje za boljšo kvaliteto

Ze od nekdaj je tradicija, da je hote ali ne hote za slabo kvaliteto emajliranih izdelkov kri-va emajlirnica, čeprav vsi vemo, da to vedno ni res. Res je, da se pojavljajo delovne napake, ki jih skušajo odpraviti, res pa je tudi to, da obstojajo še drugi vzroki za slabo kvaliteto, ki niso vedno odvisni od dela pri emajliranju. Toda bodi kakorkoli, naši emajlirci so bili in so še vedno zainteresirani, da izdelajo izdelke najboljše kvalitete. In take izdelke so izdelovali prej ter jih izdelujejo tudi sedaj.

Na seji sveta delovne enote emajlirnice so se oblikovala različna stališča, glede izboljšanja organizacije dela. Nekateri so mnenja naj vsaka posada zase odgovarja za kvaliteto svojih izdelkov in naj bo določen okvirni odstotek za vsako posado zase.

V prihodnje bo vsekakor potrebno nekaj ukreniti predvsem za stimulativnejše nagrajevanje neposrednih proizvajalcev v emajlirnici za boljšo kvaliteto.

Osebni dohodki spet na tapeti

Na seji sveta delovne enote prodaje in zunanje trgovine so mnogo razpravljali o delitvi osebnih dohodkov. Ugotovili so, da je njihova enota dosegla lepe uspehe v prodaji in se zedinili glede delitve procenta presežka.

Ker se je njihova enota že

pritožila na upravni odbor zaradi pomanjkljivosti pri delitvi osebnih dohodkov, so bili mnénja, da upravni odbor ni dovolj utemeljil rešitve njihove pritožbe glede obračuna osebnih dohodkov in da zaradi tega ni opravičljivega razloga za vrnitev dolga v višini 2 %.

PRIMANJKUJE JIM MATERIALA

Ko so v obratu toplotnih naprav razpravljali o planu za mesec december, so med drugim ugotovili, da prejema material za delo dokaj neredno. Vsak dan jim namreč kaj zmanjka. To zelo moti njihovo prizadevanje za doseg planu, poleg tega pa še rahlja že tako slabo disciplino v njihovem

obratu. Sklenili so, da se bodo zaradi nerednega prejemanja materiala pritožili upravnemu odboru.

Pri sprejetju plana za mesec december so ugotovili, da je ta zelo napet, vendar upajo, da ga bodo izpolnili, če bodo odpravljene nekatere pomanjkljivosti v poslovanju.

SKUPŠČINA PRED OBSEŽNIMI NALOGAMI

(Nadaljev. s 4. strani)
med 7 in 10 % z ozirom na stanje devizne bilance.

Hkrati pričakujemo oživljanje investicijske potrošnje in blagi dvig osebnih dohodkov na osnovi produktivnosti do približno 7 %.

Zvezni proračun se povečuje za ca. 8 — 9 % vendar ne na račun inflacije ali povečanih davščin, ampak z notranjo prerazdelitvijo predvsem v korist armade in proračunskim dotacijam za nerazvita področja, čeprav osebno smatram, da je zvezni proračun prenapet z ozirom na stanje našega gospodarstva in njegovo predvideno rastjo.

Skupne davščine iz osebnih dohodkov bi naj v pri-

hodnjem letu dosegle ca. 26 %, sedaj 27 %, prihranek 1 %, znaša za gospodarstvo ca. 55 — 60 milijard S-din, kar pomeni dodatni kapital, ki ostane gospodarstvu.

Na področju kreditne politike bo možnost dobitvanja kreditov za izvoz ter pripravo blaga za izvoz, prav tako bo znižana obvezna rezerva poslovnih bank pri Narodni banki od sedanjih 35 % na 30 %, kar daje preko 100 milijard S-din novega kreditnega kapitala, seveda bo pa Narodna banka odtegnila poslovnim bankam vse posebne kredite, ki so po posameznih poslovnih bankah zelo zelo različni in bo to zelo različno vplivalo

na posamezna področja. V prihodnjem letu ne bo več možnosti federaciji, da dobi kredite pri Narodni banki za kritje neenakomernega dotokanja njenih dohodkov, ker bo morala to kriti iz svojih rezerv, ki jih bo letos formirala na podlagi povečanih proračunskih dohodkov, kar prav tako pomeni, da bo ostalo bankam ca. 60 milijard S-din kreditnih sredstev.

Na nivoju federacije trenutno še manjka nekaj sredstev za pokritje investicij v gospodarstvu, ki jih finansira federacija to je predvsem energetika, promet, črna in barvna metalurgija, nafta, cement in ostalo. V globalu pa bodo te investicije znašale nekaj 100 milijard in bodo večje kot v letošnjem letu.

V plačilni bilanci tudi v prihodnjem letu pričaku-

jemo nekaj 10 milijonov dolarjev deficita.

V prihodnjem letu bomo dodatno zaposlili približno 80.000 novih delavcev, to število pa ne vključuje vseh delavcev, ki so vsako leto sposobni za zaposlitev, ker je v Jugoslaviji približno 110 — 120 tisoč ljudi, pri čemer so upoštevani tako mladi in novi kadri na eni strani, na drugi strani pa naravni osip delavcev, ki gredo v starostno in invalidsko upokojevanje ali prenehanje zaradi nezgod, nesreč itd., to pa pomeni, da bo v prihodnjem letu še vedno zaostritev na področju zaposlovanja odnosno povečanje števila nezaposlenih, hkrati pa bo potrebno iskati nove rešitve za zaposlovanje v inozemstvu, uvajati staž za nove kadre, več zaposlitev v privatni obrti in terciarnih dejavnostih.

V letu 1968 nova toplarna

Ni dolgo tega, kar smo v Emajlircu že pisali o izredni zastarelosti naših kotlov, oziroma vseh toplotnih naprav v podjetju. Prikazali smo, da ima podjetje 12 kotlov raznih starosti, velikosti in tehničnih karakteristik, ki so pa vsi več ali manj zastareli. Taki kotli dajejo sicer toploto, ki je pa za nas draga, oziroma nam je večasih primanjkuje.

Več let so strokovne službe opozarjale na izredno slabo stanje naših kotlov in vedno znova v letnih programih opozarjale naj vendar že oddvojimo sredstva za izgradnjo nove toplarne. To njihovo zahtevo pa smo odlagali iz leta v leto, ker pač nismo imeli nikdar na voljo sredstev, niti nismo dobili kreditov za izgradnjo takšnega objekta. Stvari pa so se bistveno spremenile z gospodarsko reformo. Reforma nas je prisilila, da smo pričeli iskati vse mogoče notranje rezerve in v tem iskanju smo prišli tudi do toplotne energije. Ugotovili smo, da nas ne sili k rekonstrukciji in modernizaciji toplotnih naprav v tovarni, samo tehnična zastarelost strojev in naprav, temveč neekonomičnost takšnih naprav, ki imajo zelo slab izkoristek in s tem tudi izredno negospodarno vplivajo na naše poslovanje. V investicijskem planu za leto 1967 smo zato predvideli sredstva za izdelavo projektov za izgradnjo nove toplarne ter smo tudi določili študijsko skupino v investicijskem biroju in

vzdrževalni službi, ki je z zunanjimi sodelavci realizirala ta projekt. Za ta dela smo porabili skoraj vse leto 1967 in smo uspeli pravočasno predložiti vso dokumentacijo samoupravnim organom, ki so v novembru 1967 sprejeli odgovarjajoče sklepe in s tem omogočili pristop k izgradnji nove toplarne.

Za novo toplarno so že podpisane vse ustrezne pogodbe in bo nova toplarna izgrajena v letu 1968, pogodba pa predvideva končni rok izgradnje 15. september 1968. Toplarna je projektirana tako, da bo njena končna zmogljivost zadostovala potrebam po toplotni energiji za vse območje predvideno po urbanističnem načrtu za našo tovarno. S to izgradnjo ne bomo pridobili samo cenene toplotne energije, temveč bomo rešili kup drugih problemov, saj smo istočasno reševali problem prehoda plinskih peči na oljne, kar je v neposredni zvezi z izgradnjo toplarne. V bližnji prihodnosti nameravamo ukiniti tudi generator, ki je že dolgo časa problem pri razširitvi in modernizaciji tovarne. Ravno tako bomo rešili problem napajanja naših proizvodnih obratov s stisnjenim zrakom, saj namervamo v toplarni zgraditi novo kompresorsko postajo. Tako bomo na območju pri acetilenu zgradili še en objekt naše tovarniške energije.

M. Žuraj

Predlog za racionalizacijo na rešetu

V obratu odpreskov in avtokoles so sprejeli plan za december. Ta plan je višji kot v novembru in bodo morali delati zelo načrtno, da ga bodo izpolnili.

Na seji delavskega sveta njihove delovne enote so razpravljali o racionalizaciji, ki jo je napravil njihov sodelavec Martin Vodeb, ki je napravil nov ključ za privijanje ventilov, s čimer se je delovni postopek pri privijanju ventilov na butan jeklenke izboljšal. Sklenili so, da dajo tovarišu Vodebu nagrado v znesku 200,00 N-din.

Na seji so se pritoževali zaradi prepoznega prihajanja tople malice. To namreč pripeljejo precej po tem, ko je dan znak za odmor ali pa celo tik pred zaključkom odmora. Zadrževali so, naj se to uredi, tako da bo lahko delo nemoteno potekalo.

KAKŠNE SO NJIHOVE PERSPEKTIVE

Svet delovne enote delavnice kotlov je razpravljal o perspektivnem razvoju obrata toplotnih naprav. Na sejo so povabili vodjo razvojne službe Oskarja Hudalesa, ki je pove-

(Nadaljevanje na str. 6)

Tu sem le v grobem orisal osnovne elemente gospodarske politike v prihodnjem letu. Na področju samih gospodarskih predpisov pa bodo sprejete razne dopolnitve in spremembe v kreditnem zunanje-trgovinskem in deviznem sistemu, pri davčni politiki občanov in sicer v tem smislu, da bo bolj pravično obdavčenje obrtnikov svobodnih poklicev itd., medtem ko bo dosedanja davčna osnova letnih dohodkov dva milijona obveljala še v prihodnjem letu. Spremembe bodo prav tako na področju socialnega in pokojninskega zavarovanja in sicer predvsem v določanju čim bolj realnih pokojninskih osnov. Pri davku na promet proizvodov ne bo bistvenih sprememb in bo ostala v prihodnjem letu stopnja do 6% za republiški in občinski prometni davek še nadalje v veljavi. Občutno povečanje cen v prihodnjem letu bo uveljavljeno pri najemninah za stano-

vanje, cena elektro energije za gospodinjstvo pa bo ostala zaenkrat neizpremenjena, vse druge cene za industrijske in kmetijske proizvode pa se bodo nekoliko povišale, v globalu največ za nekaj procentov. Tako približno bo izgledala gospodarska in splošna problematika v prihodnjem letu, to je predvsem tista, ki zadeva gospodarstvo in nas občane.

CARINSKI SISTEM NA SPLOŠNO

Z uvedbo gospodarske reforme je Jugoslavija svoj carinski sistem v največji meri prilagodila zahodnemu tipu, tako da je tudi naša sedanja carinska tarifa sestavljena v skladu z »brüseljsko nomenklaturo«. Carinske stopnje so seveda od države do države različne, ker pač vsaka država v svoji carinski politiki poizkuša na eni strani dobiti določena sredstva,

na drugi strani pa opraviti postrojavanje svojega gospodarstva, kar pomeni, da določena gospodarska področja ščitijo v večji meri, nekatera manj, skratka carinska politika se mora vsklajevati z globalnim carinskim razvojem. Ker je Jugoslavija članica GATT, je morala prevzeti tudi določene obveznosti, saj ne moremo enostransko sprejemati splošnoveljavnih carinskih načel, čeprav imamo z ozirom na obstojanje ožjih integracijskih skupnosti v svetu še nekatere pomanjkljivosti v carinski politiki, ki pa jo sproti dopolnjujemo. Tako moramo še dopolniti naš antidumpinski sistem, uvesti fleksibilne dodatne uvozne davščine, takse, v določenih primerih spreminjati carinske stopnje itd., vse v skladu z liberalizacijo našega zunanjetrgovinskega sistema. Zaradi tega moramo v prihodnjem obdobju doseči čimprej

separate sporazume s posameznimi državami, ki so v katerikoli gospodarski skupnosti.

GOSPODARSKA PROBLEMATIKA V OZJEM SMISLU NA SPLOŠNO

Z ozirom na ustvarjanje čim bolj enotnih pogojev gospodarjenja, go gospodarstva zakonodaja — vsaj sistematska — ostala verjetno še dolgo na nivoju federacije, zaradi ustvarjanja čim bolj enotnega jugoslovskega tržišča, izdelave dolgoročnih razvojnih gospodarskih konceptov, vodenja enotne gospodarske politike, vsklajevanja razvitih in nerazvitih področij itd. Trenutno ima Jugoslavija v izvajanju srednjeročni program gospodarstva in družbenega razvoja do leta 1970, v izdelavi je energetska bilanca za daljše razdobje itd., v sami Sloveniji pa (Nadaljevanje na 6. strani)

TONE IVANIC:

Osebni dohodki sistemska vprašanja

REZIJSKE ENOTE

Ni še dolgo tega, ko smo imeli v upravi več režijskih enot pri delitvi OD. Bile so: vodstvo vzdrževalnih služb, priprava proizvodnje, tehnična kontrola, kadrovska služba, splošna služba, računovodstvo, vodstvo podjetja in štabne službe, prodaja in zunanja trgovina.

Vsak enota je imela svoj cenik osebnih dohodkov in svojo maso denarja. Masa denarja

je bila odvisna od dveh rezultatov podjetja:

- od fakturirane realizacije,
- od dohodka podjetja.

Kljub temu, da so imele vse enote svoje cenike vezane na enake kriterije (na fakturirano realizacijo in na dohodek), niso imele enakih osebnih dohodkov, oziroma enakega gibljivega dela.

Posamezniki in razne komisije so iskale vzroke, zakaj pri-

haja do teh razlik. Pa so bile vzrok nadure, pa boleznine, pa število dni dopusta in drugo.

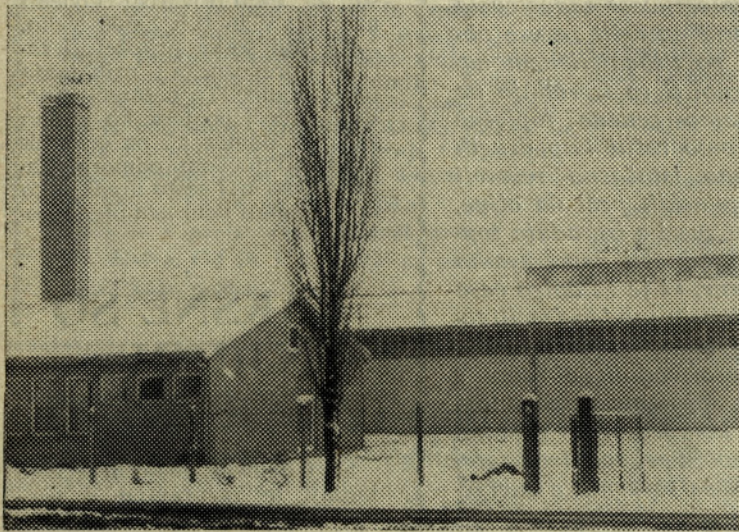
Razlike so povzročile slabe medsebojne odnose in neplodne diskusije. Kdor je bil na boljšem, je zagovarjal razlike, kdor na slabšem, temu to ni šlo v račun.

Upravni odbor je nato sklenil, da se vseh teh 8 obračunskih enot združi v eno enoto, da bo za vse gibljivi del enak. To velja od 1. 10. 1967 dalje. To je že korak naprej, ker so odpadle mnoge diskusije, ki so se prej pojavljale vsak mesec.

lu, potem bi ti zaposleni morali vsak mesec dobiti enak OD. Opravijo tudi enako delo.

Drugače je pri tisti ožji vrsti delovnih mest, ki imajo neposreden vpliv na fakturirano realizacijo in na dohodek. To so zaposleni v prodaji in drugi zaposleni, ki s svojim delom neposredno vplivajo na dohodek (stroške) in fakturirano realizacijo.

Pri teh delovnih mestih je prav, da so pri osebnem dohodku vsak mesec vezani na dosežene rezultate podjetja.

Posnetek je prinesel iz Kruševca Branko Karner. — Žal je to edino, kar lahko objavimo iz obrata VI., saj se še nihče ni oglasil za dopisovanje

PROBLEMATIKA SE NI RESENA

Skupni rezultati podjetja (fakturirana realizacija, dohodek) nihajo iz meseca v mesec. To pa vleče za sabo tudi maso osebnih dohodkov.

V letošnjem letu smo pričeli da so nekatere režijske enote v poletnih mesecih prišle v minus, v mesecu novembru pa so delile rekordni gibljivi del (71 % uspeha EE).

Če pa zdaj naštejemo nekaj delovnih mest v teh enotah, bomo videli, da vsak mesec opravijo enako delo. Taka delovna mesta so: poenter, obračunovalke, vratar, snažilka, knjigovodja EE, statistik in vrsto drugih. Če bi se res hoteli bolj približati načelu: delitev po de-

RESITEV

Za tista delovna mesta, ki imajo iz meseca v mesec približno enak obseg dela, se dogovorimo za enake osebne dohodke. Ti osebni dohodki pa morajo biti v skladu z osebnimi dohodki tovarne. Zato naj v vsakem mesecu posameznik dobi obračunsko osnovno povišano za določen gibljivi del (npr. 50 %). Kdor ima npr. obračunsko osnovno 240 din, ta dobi za 50 % povišano osnovno, to je 360 din. Mesečno ima opravljenih 200 ur, zato je njegov zaslužek $360 \text{ din} \times 200 \text{ ur} = 72.000 \text{ din}$.

Tako naj bo v januarju, februarju, marcu itd. do konca leta. Vse to so akontacije na osebni dohodek. Tako je zapisano tudi v veljavnih pravnih predpisih.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Skupščina pred obsežnimi nalogami

(Nadaljevanje s 5. strani)

se intenzivno pripravljamo na izdelavo dolgoročnega družbeno-ekonomskega koncepta razvoja Slovenije. To je vsekakor zahtevna in težka naloga, ker se mora takšen razvojni koncept vključevati v jugoslovanski in mednarodni gospodarski prostor.

Zaradi neenake gospodarske razvitosti posameznih področij v Jugoslaviji, vodi federacija posebno gospodarsko politiko pri razvoju nerazvitih področij. Osnovno gospodarsko vprašanje, ki se pri tem problemu pojavlja je določena odvisnost in interes med razvitimi in nerazvitimi področji pri nas, kakor tudi v svetu. Gre predvsem za to, da se določi normalna in pravična pomoč, ki jo daje-

jo razvita področja nerazvitim, ker bi bila posledica vsake pretirane prerazdelitve sredstev stagniranje družbenega in gospodarskega razvoja v razvitejših področjih in bi sledili še vsi ostali možni konflikti, ki iz tega izhajajo. Po obstoječi zakonodaji veljajo v okviru Jugoslavije za nerazvita področja SR BiH, SR Črna gora, SR Makedonija in Kosmet. Za hitrejši gospodarski razvoj teh področij imamo pri nas sklad za razvoj nerazvitih področij, v katerega se steka del sredstev od obresti na poslovni sklad, ki predstavlja sredstva federacije. Letno se lahko daje v ta fond 1,85 % od družbenega proizvoda, kar je sedaj približno 140 milijard S-din, ta vsota pa bo porasla v letu 1970 na

blizu 200 milijard. Poleg teh sredstev dobijo nerazvita področja za splošne potrebe (prosveta, zdravstvo itd.) še iz zvezanega proračuna dodatna sredstva v višini preko 100 milijard S-din. Ta nerazvita področja pa imajo poleg teh sredstev še olajšave pri kreditni politiki, investicijski politiki, zlasti na področju prometa in raznih melioracij. Če gledamo gospodarski razvoj Jugoslavije v globalu, pomeni ta pomoč nerazvitim področjem, da bi moral gospodarski razvoj nerazvitih področij rasti nekoliko hitreje kot je povprečna rast v Jugoslaviji, medtem ko bi moral biti odstotek v razvitih področjih pod povprečjem. Če gledamo sedanjo gospodarsko situacijo rezultati niso takšni kot smo jih predvidevali. Vzrok je treba iskati v preteklosti, ko je bilo to področje precej nerazčiščeno, prav tako pa so še danes na tem področju določene

ne rešitve (kot so investicije brez obveze vračanja), ki me osebno in gospodarsko zelo motijo, predvsem zaradi tega, ker dajo takšne rešitve slabe gospodarske rezultate in s tem nismo napravili nobene usluge niti samim razvitim področjem kot tudi širši družbeni skupnosti.

Nanizal sem nekaj gospodarske problematike in elementov naše gospodarske politike za prihodnje, ki naj služijo za razmišljanje o teh problemih našim sodelavcem.

Dopisujte

v naš list

OSEBNI DOHODKI – sistemsko vprašanja

(Nadaljev. s prejšnje strani)
Ob koncu leta podjetje dela zaključni račun. Takrat ugotovimo, kako smo poslovali:
— kakšno realizacijo smo dosegli v tekočem letu in
— kakšen dohodek smo dosegli v tekočem letu.

Za ta delovna mesta, ki so imela skozi celo leto fiksne osebne dohodke izračunamo letno nagrado, ki predstavlja skupni uspeh podjetja.

Praktično bo tudi za ta delovna mesta obstojal cenik osebnih dohodkov. Večan je lahko na realizacijo in na dohodek. Cenik je letni in ga upoštevamo ob zaključku leta. Takrat izračunamo, da tej enoti pripada npr. 8.000.000,00 N-din, izplačala pa je med letom akontacije v višini 7.880.000,00 N-din.

Kakšne so njihove perspektive

(Nadaljevanje s 5. strani)
dal svojo željo, da bi se skupaj sestala sveta delovne enote delavnice kotlov in delavnice radiatorjev in bi na tej seji povedal kaj več o perspektivnem razvoju obrata toplotnih naprav. Oskar Hudales je zlasti poudaril, da se iz tega obrata lahko razvije močnejši obrat, kajti sedanja proizvodnja ni

Razlika 120.000,00 N-din se deli kot nagrada za uspešno poslovanje.

V primeru slabih poslovnih rezultatov, ki jih sledimo že med letom, lahko že prej znižamo akontacije (mesečna izplačila), da ne bo ob koncu leta prišlo do izgube (do minusa!). Da do tega ne pride, je treba že v začetku leta določiti primerne akontacije (ne previsoke), da je nad njimi še dolo-

Prof. Metod Klemenc predsednik AD Kladivar

Na zadnjem občnem zboru atletskega društva Kladivar v Celju so za predsednika atletskega sveta oziroma društva

čena rezerva in da jih podjetje lahko prenese.

Če v začetku leta planiramo, da bomo lahko imeli izplačala, ki bodo vsebovala 55% gibljivega dela, potem med letom izplačujemo take akontacije, da imajo osnovno plačo in samo 50% gibljivega dela. Ostalo do 55% je rezerva, ki jo izplačamo na koncu leta. Seveda bodo ob koncu leta izplačila višja, če presežemo planirane rezulta-

te in nižja, če plana ne dosežemo.

Druga delovna mesta, ki imajo bolj neposreden vpliv na realizacijo in na dohodek pa naj ostanejo tako kot zdaj sproti vezana na dosežene rezultate. Če je realizacija višja, naj dobijo prodajniki višje osebne dohodke, če pa nižja, pa bodo tudi osebni dohodki tu nižji!

DVA TABORA

Sedanja skupna režijska enota, ki zajema: vodstvo vzdrževalnih služb, sektor priprave proizvodnje, tehnično kontrolo, kadrovske službe, splošno službo, računovodstvo, vodstvo podjetja in štabne službe, sektor prodaje in zunanje trgovine, bo razdeljena na dva dela. Posebna strokovna komisija gre skozi vsa delovna mesta in jih grupira v skupino A (fiksni osebni dohodki in letna nagrada) in v skupino B (giblivi del je vezan na mesečne rezultate). Letni cenik za skupino A in mesečni cenik za skupino B morata biti tako postavljena, da obe skupini dobita ob koncu leta za minulo leto enak giblivi del.

(Nadaljevanje na 8. strani)

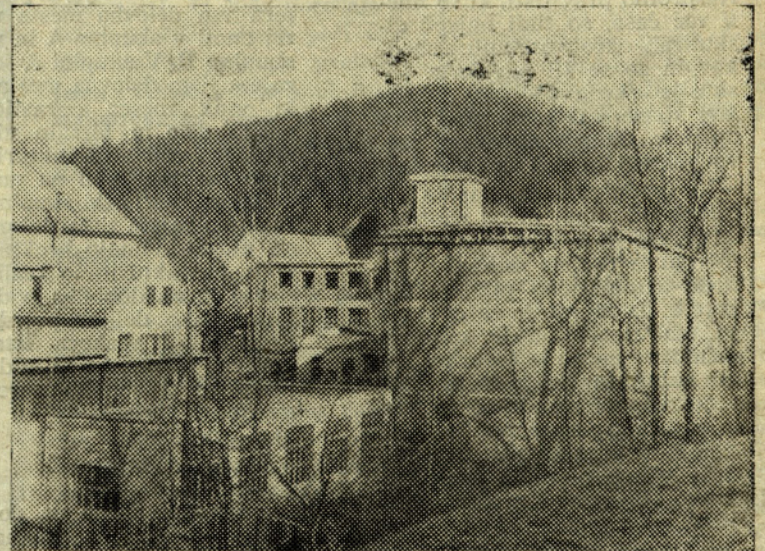
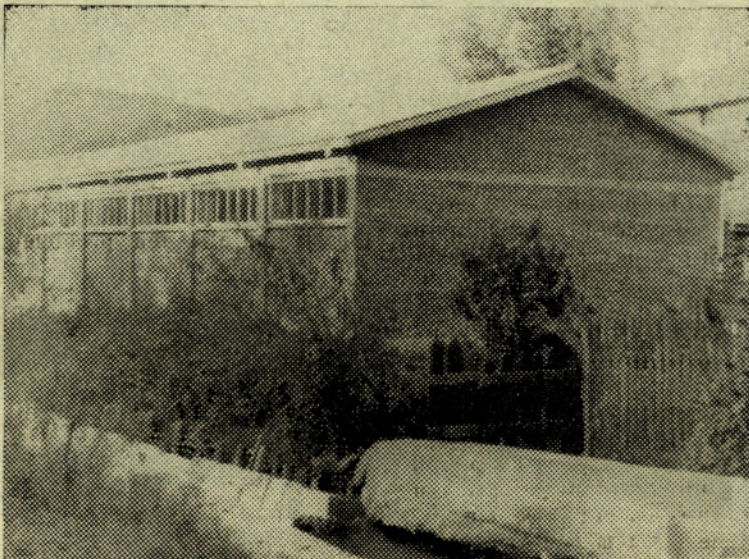
izvolili profesorja Metoda Klemenca.

Tovariš Klemenc poučuje telesno vzgojo na prvi osnovni šoli v Celju, sicer pa je znan kot vesten in požrtvovalen delavec. Svojo pot v Celju je začel kot tehnični sekretar okrajne zveze za telesno kulturo, po njeni ukinitvi pa se je podal med otroke. Njegova zasluga je, da so se pri prvi osnovni šoli začela oziroma nadaljevala dela pri gradnji športnega igrišča, letos pa je bil pobudnik in organizator prve pionirske atletske olimpiade, ki je izredno lepo uspela.

Zelimo mu, da bi bil kos tudi novi nalogi, ki jo je sprejel.

Iz zbora delovnih ljudi obrata Tobi – Bistrica

Osemnajstega decembra letos je bil zbor delovnih ljudi v obratu TOBI — Bistrica, o katerega priključitvi k našemu podjetju bo odločil naš delavski svet na devetem rednem zasedanju 26. decembra. Navzoči so bili vsi delavci tega obrata. Delavci so bili na zboru delovnih ljudi soglasni za priključitev k našemu podjetju, zlasti

še zato, ker smo imeli s tem obratom dolgoletno kooperacijo, ki je bila dokaj uspešna.

Zbor delovnih ljudi je sprejel soglasno tale sklep: Obrat TOBI se izloči iz združenega podjetja EM Maribor in se priključi podjetju EMO v Celju.

Posnetka nam prikazujeta obrat v Bistrici še s severne in vzhodne strani

OSEBNI DOHODKI – SISTEMATSKA VPRAŠANJA

(Nadaljevanje s 6. strani)

To ni delitev na dva tabora, ki bi eden z drugim tekmovala, kdo bo na boljšem (cenik za A in cenik za B mora garantirati enak gibljivi del za minulo leto).

Taka delitev na dva dela nam samo omogoča, da se za en korak spet približamo načelu: delitev po vloženem delu. Res nima smisla, da vrsta sodelavcev živi iz meseca v mesec v negotovosti, ker ne vedo, koliko bodo zaslužili za opravljeno delo, ki je iz meseca v mesec enako. Vsak človek živi en del za tovarno, en del za dom.

Družinski proračun ne prenese velikih nihanj, posebno ne tam, kjer ni visok. Neko umerjenost moramo imeti. Ne gre za kak privilegij, da je nekaterim zagotovljena plača. Bolj gre za to, da tistega človeka, ki nam je potreben in opravlja iz meseca v mesec enako delo, enako nagradimo. Če pa je kdo premalo zaposlen ali premalo koristno zaposlen, moramo to vprašanje rešiti drugače! Praksa nam je pokazala, da nihanje osebnih dohodkov iz meseca v mesec (različni gibljivi del) ni prispevala k temu, da bi zmanjšali režijo ali izločili tiste, ki več dobijo kot si s svojim delom zaslužijo. Nasprotno prav tisti, ki so imeli več časa, so tudi največ diskutirali okrog osebnih dohodkov in so se šli advokate. Diskusije okrog osebnih dohodkov so se nas tako množično oprijele, da predstavljajo pravo bolezen za naš delovni čas.

Ni še dolgo tega, kar je bil pritisk od zunaj in od znotraj, da iščimo in postavljamo taka merila za osebne dohodke, da bodo avtomatično prisilila nekatero, da zgrabijo za delo ali pa, da zaradi nizkih osebnih dohodkov grede iz tovarne. Takih rezultatov pa ni in ni. Preveč komplicirano je to za nas in najbrž predraga pot.

Za dosego takih ciljev, da pri delu ločimo pleve in zrnje, so veliko bolj praktični drugi prijem: disciplinski, kadrovske spremembe, boljša organizacija dela.

Delitev na skupino A in skupino B nam v praksi lahko pripomore, da se za korak spet približamo naši želji: delitev po delu. Zaposleni v skupini A opravijo iz meseca v mesec enako delo, zato dobijo tudi enake akontacije. Zaposleni v skupini B pa opravijo v enem mesecu več, v drugem manj, zato dobijo tudi v enem mesecu več, v drugem manj.

Gotovo, da bodo izjeme v skupini A in v skupini B, a zaradi izjem ne moremo in ne

smemo komplicirati našega obračuna.

Z nadurami, nagradami in odtegljaji pa lahko delno zadostimo tem izjemam.

POENOSTAVITEV OBRAČUNA

Naša dolgoletna želja, da nam bo obračun razumljiv, bi bila z nakazanim sistemom vsaj deloma izpolnjena.

Prikazani način obračuna nam bo prinesel več prednosti:

- posameznik si bo lahko izračunal svoj osebni dohodek;
- zelo se bo poenostavilo delo v računovodstvu;
- lažje bo planirati osebne dohodke, ki predstavljajo močno postavko v mesečnem obračunu;

- odpadle bodo mnoge jalove diskusije in bo več časa in več volje za delo, za racionalizacije pri delu in za boljše organizacijo.

SPREMEMBA PRAVILNIKA

Dopolniti bi morali 64. člen pravilnika o delitvi dohodka. Na koncu tega člena bi dodali:

»Upravni odbor imenuje strokovno komisijo, ki grupira vsa delovna mesta v tej enoti v skupino A in v skupino B. V skupini A so zajeta tista delovna mesta, ki vsak mesec opravijo enako delo in nimajo direktnega vpliva na fakturirano realizacijo in na dohodek podjetja. V skupini B pa so zajeta tista delovna mesta, ki imajo direktni vpliv na fakturirano realizacijo in na dohodek podjetja. Tako delitev potrdi na začetku vsakega leta upravni odbor, ki je tudi pristojen za vsako spremembo«.

65. člen

Na začetku dodamo:

»Skupina B:«

Na koncu tega člena pa dodamo novo vrstico: »Skupina A:

Za skupino A se dela enak obračun ob koncu leta. Med letom pa se izplačujejo akontacije, ki imajo skozi vse mesece takšen gibljivi del (npr. 50 odstotkov), kot to določi upravni odbor«.

Drugi členi se v pravilniku o delitvi dohodka ne spremenijo. Prav tako ni potrebna nobena sprememba v pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Nakazano problematiko je že po zaključku redakcije obravnavala komisija

za nagrajevanje. Izkristaliziralo se je mnenje, da bo komisija predložila upravnemu odboru posebno rešitev: režijske enote naj imajo vsak mesec enak gibljivi del kot proizvodne. Kljub temu pa gornji

članek predstavlja eno izmed možnih praktičnih rešitev v množici hotenj — približati se znanemu načelu — NAGRAJEVANJE PO DELU, zato ga objavljamo.

Uredništvo

SVETOVNE CENE JEKLA SE POVIŠUJEJO

V začetku decembra 1967. leta so največji ameriški proizvajalci jekla dvignili cene jeklarskim izdelkom in to v povprečju za 3,6%. Ameriška jeklarska industrija se je za ta korak odločila, ker je spoznala, da ne more računati na državne intervencije pri omejevanju uvoza jekla, ki se je v zadnjih 9 letih povečal kar za petkrat. Predvsem pa so se za to povečanje cen odločila, ker izteče v polletju leta 1968 dosedanji tarifni sporazum o mezdah in plačah jeklarskih delavcev v ZDA in ni možnosti, da bi pri pregovorih za novi tarifni sporazum ameriška vlada lahko pomirila zahteve delojemalcev. Veliki potrošniki jekla v ZDA so v spoznanju teh okoliščin začeli že sedaj obilneje naročati jeklarske izdelke s ciljem, da si do polletja 1968 napolnijo skladišča in zagotovijo nemoteno proizvodnjo, v primeru, da bi pregovori okrog novega tarifnega sporazuma med in plač povzročili prekinitev dela zaradi štrajka jeklarskih delavcev.

Ti premiki v ameriških cenah so našli svoj odraz tudi že v izvoznih cenah zahodnoevropske jeklarske industrije, kjer je osnovna cena fine pločevine v zadnjih treh tednih poskočila od 96 dolarjev do 99/100 dolarjev na tono FOB. Po izkušnjah v preteklosti pa je mogoče realno pričakovati še nadaljnjo tendenco povečanja izvoznih cen pločevine v Zahodni Evropi in to čimbolj se bo bližal termin izteka dosedanjega tarifnega sporazuma v jeklarski industriji v ZDA.

Strokovnjaki ocenjujejo, da angleška industrija jekla z nedavno devalvacijo angleške funta ne bo v stanju vplivati na zadrževanje porasta cen v državah Zahodne Evrope, ker namerava angleška vlada preklicati dosedanjo subvencijo, ki jo je dajala domači — večinoma nacionalizirani — jeklarski industriji v cilju večanja izvoza jeklarskih izdelkov iz Velike Britanije.

—bi—

Mladi pri delu — bili so uspešni

TRŽIŠČE JAVLJA...

Najvidnejši jugoslovanski gospodarski časopis »Privredni pregled« že nekaj časa objavlja podatke o tržnih dogodkih in stanju tržišča v posameznih področjih naše države. Spričo dejstva, da ima redakcija tega časopisa precej sposobne dopisnike v posameznih večjih mestih, so zato tudi objave dogajanj na tržišču zelo realne in s tem reprezentativne.

Časopis objavlja skoraj redno vsak mesec stanje trga najvidnejših kovinskih izdelkov, kamor dopisniki uvrščajo tudi naše izdelke kot so to emajlirana posoda, sanitarni izdelki, oljne peči itd.

V svojem mesečnem pregledu tržnega stanja za november se ugotavlja, da se je ponudba emajlirane posode v zadnjem času zelo povečala, predvsem po zaslugi večjih dobav domačih proizvajalcev, še posebej našega podjetja, ki je v tej informaciji izrecno navedeno. To ugotovitev založenosti krajev z emajlirano posodo ugotavljajo dopisniki časopisa za področje Sarajeva, Zrenjanina, Banja Luke in Beograda, nasprotno pa dopisnik iz Maribora izrecno ugotavlja, da je v maloprodaji sicer mnogo uvožene posode različnega porekla z visokimi cenami, medtem ko primanjku-

je mnogo vrst domače emajlirane posode v številnih dimenzijah.

V časopisu je tudi pod naslovom »Pogodba z EMO Celje je prispevala k stabilizaciji tržišča« objavljena informacija, iz katere izhaja, da je trgovsko podjetje Banat iz Zrenjanina s sklenitvijo pogodbe z našim podjetjem končno prišlo do zadostnih količin kvalitetne emajlirane posode, s čemer je odstranjena dosedanja deficitarnost, ki je trajala več mesecev.

Hkrati pa ocene tržne situacije v pogledu plasmana oljnih peči precej enotno ugotavljajo, da je prodaja oljnih peči v novembru 1967 manj živahna kot je bila v letu 1966, čeprav je asortiment oljnih peči zaradi številnih jugoslovanskih proizvajalcev in zaradi dodatnega uvoza izredno pester in velik ter omogoča potrošniku res široko izbiro.

Dopisnik iz Sarajeva poroča, da nepričakovano stagnira povpraševanje po oljnih pečeh.

Edino iz Banja Luke javljajo, da je promet oljnih peči v novembru za 20% večji kot v istem mesecu prejšnjega leta. Informacije iz Niša poročajo o dobri ponudbi oljnih peči tipa »Florida-75« grškega proizvajalca PITSOS s 7500 kcal, čigar maloprodajna cena znaša 940 N-din. Tudi v Sarajevu je prišlo do nepričakovane ponudbe oljnih peči sorodnega avstrijskega proizvajalca »Austria-Email«.

Analize trga v večjih potrošniških centrih Jugoslavije v sredi decembra 1967 kažejo, da trgovinske organizacije forsirajo prodajo svojih zalog različnih tipov oljnih peči, ki jih niso uspeli prodati v jesenskih mesecih, pri čemer pa se namenoma nočejo zalagati s tipi oljnih peči, ki jih na trgu občasno zmanjkuje, dokler ne bodo izpraznili zalog manj idočih modelov.

— BI —

**DOPIŠUJTE V
NAŠ LIST!**

GLOBUS

Naftovod Trst—Dunaj, ki ga bodo zgradili na osnovi sporazuma med mednarodnimi petrolejskimi družbami in avstrijskim nacionalnim koncernom za proizvodnjo in predelavo mineralnih olj, bo stekel sredi leta 1969 z začetnimi zmogljivostmi 3,5 milijona ton. Stroške izgradnje naftovoda cenijo na 56 milijonov dolarjev. V kapitalu družbe bodo tuji koncerni udeleženi z 49 odstotki avstrijska družba pa z 51 odstotki.

Trije znani francoski proizvajalci jekla CAFL, CREUSOT, CHATILLION so sklenili zgraditi novo tovarno nerjavečega jekla z letno kapaciteto 100.000 ton. Skupna izgradnja te tovarne bo s tem zavrla dosedanje individualne namene za izgradnjo treh enakih kapacitet.

Podružnica znane francoske tovarne kamionov BERLIET v Alžiru bo dobavila LR Kitajski 600 tovornih vozil.

Največji nemški proizvajalec nerjaveče posode — tovarna WMF v Geislingenu, ki je bila v prvih povojnih letih vodilni proizvajalec zelo kvalitetne emajlirane posode, čigar proizvodnjo pa je med tem v dobršni meri opustila, dosega v današnjih težavnih pogojih prodaje, največje povečanje proizvodnje v potrošnih izdelkih iz nerjavečega jekla, ki jih daje na trg pod oznako Chromangan. Proizvodnja srebrnega pribora in posode stagnira zaradi znatne podražitve srebra kot surovine. Tovarna zaposluje trenutno blizu 6.700 ljudi. Pri tem je delež mezdnih plač 33,2 odstotka vrednosti proizvodnje.

Naš razstavni prostor na letošnjem Zagrebškem velesejmu

Bil je okusno, domiselno in pregledno urejen

Obratna ambulanta - ustavni spor

Skupščina SR Slovenije je 20. aprila 1967 sprejela zakon o organizaciji zdravstvene službe v SR Sloveniji. Po določilih tega zakona bi kot samostojni zdravstveni zavodi lahko v bodoče na področju naše republike obstojali le tisti zdravstveni zavodi, ki bi bili ustanovljeni in delovali za območje, ki šteje najmanj 40.000 prebivalcev. Spričo tega določila bi vsi dosedanjí zdravstveni domovi in razni manjši zdravstveni zavodi, obratne ambulante itd. prenehali obstajati ter bi se združili v skupen zdravstveni zavod, ki bi odgovarjal pogojem, kot zahteva zakon. V okviru tega velikega zdravstvenega doma bi v bodoče delovale npr. obratne ambulante lahko le še kot enote tega zdravstvenega doma. Zakon bi se moral uveljaviti zadnjega decembra letos in bi s tem datumom tudi naša ambulanta prenehala obstajati kot samostojni zdravstveni zavod ter bi se pripojila zdravstvenemu domu, ki bo ustanovljen za celo celjsko področje, celjsko regijo. Posledica takšne pripojitve je, da naša obratna ambulanta preneha obstajati kot samostojen zdravstveni zavod ter se podredi v upravnem, samoupravnem pogledu, sploh v vseh organizacijskih vprašanjih Zdravstvenemu domu Celje. Vsaka pripojitev zavoda k drugemu zavodu, enako kot pripojitev podjetja k podjetju, ima po veljavnih zakonitih določilih (Temeljni zakon o podjetjih) posledico tudi to, da se pripojijo tudi sredstva zavoda

ali podjetja, ki se pripaja k drugemu zavodu oz. podjetju. Če bi se izvajala tozadevna zakonita določila, bi se tedaj tudi sredstva naše obratne ambulante, to je zgradba z opremo, prenesla v pravem smislu na Zdravstveni dom Celje, ki bi nato z njimi razpolagal in upravljal.

Naše podjetje je kot ustanovitelj obratne ambulante ustanovilo to ambulanto, da bi na področju zdravstvenega varstva delovala za potrebe podjetja in njenega kolektiva ter ji je zato podjetje dalo potrebna sredstva za delovanje na razpolago ter nudilo tudi stalno pomoč v raznih oblikah. Zaradi tega je podjetje in kolektiv zainteresiran za obstoj in nadaljnje delovanje obratne ambulante.

Pri vsaki spojitvi zavodov oz. podjetij morajo odločiti delovne skupnosti teh delovnih organizacij. Ta pravica je z jamčena delovnim ljudem tudi z ustavo. Tako ustava SRS določa, da obsega samoupravljanje v delovni organizaciji zlasti pravico in dolžnost delovnih ljudi, da odločajo o izločitvi dela delovne organizacije v posebno organizacijo ter o spojitvi in združitvi delovne organizacije z drugimi delovnimi organizacijami. Prav tako določa Temeljni zakon o zavodih, da mora o izločitvi oz. pripojitvi zavoda k drugemu zavodu dati soglasje tudi delovna organizacija, ustanovitelj tega zavoda. V našem primeru bi moralo tedaj podjetje kot ustanovitelj obratne ambulante dati soglasje za pripojitev k Zdravstvenemu domu Celje.

Navedeni zakon o organizaciji zdravstvene službe v SRS tega ustavnega določila glede samoupravne pravice delovnih organizacij in določila Zveznega temeljnega zakona o zavodih ni upošteval ter je v členu 65. enostransko odredil naslednje:

»Obstoječi zdravstveni zavodi, ki se po tem zakonu ne morejo ustanavljati kot samostojni zavodi, se pripojijo oz. spojujejo najpozneje do konca leta 1967 z drugimi zdravstvenimi zavodi.«

Ker smo smatrali enako kot še nekatera druga podjetja v Sloveniji, ki imajo svoje samostojne obratne ambulante, katere so ustanovila ta podjetja, da je določilo 65. člena Zakona o organizaciji zdravstvene službe v SRS v nasprotju z ustavnim dolčilom naše Ustave glede samoupravljanja, smo vložili hkrati z drugimi podjetji tožbo na Ustavno sodišče SRS, da odloči o tem, ali je 65. člen navedenega zakona o organiza-

ciji zdravstvene službe v nasprotju z Ustavo. Ustavno sodišče je posebno sodišče, ki odloča takrat, kadar se s kako tožbo spodbija kakšen zakon ali posamezno določilo v zakonu, da je v nasprotju z ustavo republike.

14. decembra 1967. je bila v tej zadevi obravnava pred Ustavnim sodiščem SRS v Ljubljani. To sodišče je odločilo, da je 65. člen Zakona o organizaciji zdravstvene službe v SRS protiustaven. Zaradi tega se mora ta zakon popraviti. Ustavno sodišče sicer ni razveljavilo zakona, pač pa mora na podlagi odločbe Ustavnega sodišča zakon popraviti (Skupščina SRS v šestih mesecih).

Skupščina SRS bo tedaj morala v teku šestih mesecev 65. člen navedenega zakona popraviti, tako da bo upoštevala samoupravljalne pravice delovnih organizacij in podjetij ustanoviteljev v zakonskem določilu ali pa bo morda spremenila s tem v zvezi tudi še druga določila tega zakona. Dokler zakon ni spremenjen, je še v veljavi ter se lahko izvaja. Verjetno pa bo izvajanje tega zakona zlasti kar zadeva pripojitev obratnih ambulant odloženo, dokler ne bo zakon noveliran, to se pravi popravljen, kar se bo zgodilo v šestih mesecih.

Stališče podjetja in interes delovne skupnosti našega podjetja je, da obratna ambulanta posluje tudi vnaprej v istem obsegu za potrebe članov naše delovne skupnosti, četudi bo vključena v Zdravstveni dom Celje. Poslovala naj bi pač kot samostojna enota tega zdravstvenega doma v istem okviru in na istem mestu ter uporabljala sredstva, ki jih je imela že doslej na razpolago. Ne moremo se upirati temu, če raz-

voj zdravstvene službe v naši republici zahteva drugačno organizacijo in se ta organizacija uveljavlja z zakonom. Bistveno je za nas le vprašanje, kako se bo v bodoče uredilo vprašanje zdravstvenega varstva za naše podjetje. S sprožitvijo ustavnega spora so vsa podjetja in tudi naše šlo le za tem, da se zaščitijo interesi podjetja v okviru nove zdravstvene organizacije in da se ta pripojitev opravi v soglasju in po dogovoru s podjetjem kot ustanoviteljem ter uredi razmerje med podjetjem in bodočo obratno ambulanto, kot enoto zdravstvenega doma povsem v skladu z zakonom, ki bo zavezoval pravice in interese obeh strani. Dr. FZ

Globus

Industrija motornih vozil SFRJ je letos v 9 mesecih proizvedla 6934 tovornih vozil ali 12% več kot v istem obdobju lani. Tudi plačana realizacija je letos višja za 10%, medtem ko so zaloge izdelanih vozil zelo padle. Le-te so znašale v začetku oktobra 1967 1077 vozil ali 24% manj kot v istem času lani. Ti uspehi so tembolj očitni, če upoštevamo, da je bilo v prvih 9 mesecih letošnjega leta uvoženih kar 6270 tovornih vozil napram 4590 vozil leta 1966. Od tega celokupnega uvoza odpade na uvoz tovornih vozil s strani državljanov 5363.

IZ DEJAVNOSTI
STANOVANJSKE
KOMISIJE

Nova prioritetna lista

Na zadnji seji stanovanjske komisije je bilo sklenjeno, da bodo objavili prioriteto listo B, ki je bila sestavljena na podlagi točkovanj po kriterijih pravilnika za dodeljevanje stanovanj v našem EMAJLIRCU. Po tej listi bodo upoštevani prosilci takrat, ko bodo dobili stanovanje vsi tisti, ki ga morajo dobiti po vrstnem redu prioritete liste A, (ki smo jo objavili v EMAJLIRCU) in seveda šele takrat, ko bodo upoštevane vse stvarne pripombe, ki bodo dospele v danem roku.

Izobraževanje pri nas — v sliki in besedi (glej str. 15). — Posnetek je iz prvih časov našega centra — z izpitov za nadzornike acetilenskih naprav

PRIORITETNA LISTA »B«

KI BO V VELJAVI, KO BODO PO SEDANJI PRIORITETNI LISTI, REŠENE SE PROŠNJE 118 PROSILCEV

Na uvrstitvev in s tem v zvezi na doseženo število točk imajo prizadeti delavci pravico ugovora v roku 15 dni po objavi. Pritožbe so pismene in jih naslovite na stanovanjsko komisijo.

Pred uveljavitvijo te liste v smislu prvega odstavka, bomo listo ponovno objavili.

Tek. št.	Primek in ime	St. vloge	Stož v podjet.	Zakonec zaposlen	St. točk	Tek. št.	Primek in ime	St. vloge	Stož v podjet.	Zakonec zaposlen	St. točk
1.	Drobne Marta	112	19 let	samohranilka	75	67.	Rednak Zinka	154	11 let	razvezana	35
2.	Patafta Milica	150	18 let	samohranilka	70	68.	Kranjc Danijel	59	6 let	osnovna šola	34
3.	Gorenšek Slava	151	11 let	EMO Celje	68	69.	Korenak Martina	10	5 let	samska	33
4.	Zupanc Franc	106	16 let	—	64	70.	Bogdanovič Zvone	104	8 let	samski	32
5.	Dečko Kristina	99	14 let	upokojena	61	71.	Lebič Maks	148	8 let	samski	32
6.	Kopitar Marija	138	10 let	samohranilka	58	72.	Fideršek Betka	75	5 let	samska	26
7.	Korošec Maks	136	18 let	razvezan	57	73.	Čavš Fanika	79	5 let	samska	26
8.	Trbovc Fanika	146	10 let	EMO Celje	57						
9.	Kačičnik Franc	86	9 let	EMO Celje	56						
10.	Božič Ivan	26	5 let	EMO Celje	54						
11.	Gošek Marija	68	10 let	samohranilka	54						
12.	Kvartič Marjan	92	11 let	zdravilišče	54						
13.	Kovač Viktorija	125	10 let	Žična	54						
14.	Zupanc Ivan	4	10 let	LIP Savinja	53						
15.	Dečman Marija	108	20 let	razvezana	53						
16.	Šumer Vida	151	8 let	razvezana	53						
17.	Stritih Franc	67	10 let	hotel Evropa	52						
18.	Kos Alojz	69	8 let	—	52						
19.	Jezernik Ivan	71	8 let	—	52						
20.	Oprešnik Agata	97	11 let	samohranilka	52						
21.	Beškovič Anton	61	6 let	EMO Celje	51						
22.	Motoh Danijel	65	6 let	Toper	51						
23.	Hudournik Engelbert	1/a	6 let	—	50						
24.	Brence Ivan	56	6 let	EMO Celje	50						
25.	Andrenšek Vlado	58	8 let	otroški vrtec	50						
26.	Lipar Alojz	141	9 let	Metka	50						
27.	Golež Friderik	145	6 let	EMO Celje	50						
28.	Gubensek Drago	74	6 let	EMO Celje	49						
29.	Škornik Stane	25	5 let	Agropromet	48						
30.	Križan Zofka	39	5 let	EMO Celje	48						
31.	Savski Albina	45	5 let	Libela	48						
32.	Ostrožnik Ivica	75	16 let	samska	48						
33.	Videc Terezija	91	6 let	Cinkarna	48						
34.	Trojak Drago	128	15 let	zdravilišče	48						
35.	Komplet Viktor	139	5 let	EMO Celje	48						
36.	Kotnik Leopoldina	42	5 let	EMO Celje	47						
37.	Mikola Alojz	152	6 let	EMO Celje	47						
38.	Amon Vinko	5	5 let	—	46						
39.	Roc Stefan	17 a	5 let	EMO Celje	46						
40.	Oštir Emil	25	5 let	Mesnina	46						
41.	Krajnc Martin	46	5 let	Zavod Ivanke uran.	46						
42.	Udovič Franc	51	5 let	Toper	46						
43.	Hrženjak Marija	95	6 let	Železarna	46						
44.	Selčan Marjeta	101	6 let	samopost. restav.	46						
45.	Zeleznik Olga	115	6 let	Libela	46						
46.	Brežnik Ivan	126	6 let	Posrednik	46						
47.	Koreš Jože	121	6 let	EMO Celje	46						
48.	Hribernik Fanika	135	7 let	samohranilka	45						
49.	Božič Franc	140	8 let	samohranilka	45						
50.	Repec Franc	147	5 let	samohranilka	45						
51.	Požek Gusti	57	5 let	samohranilka	44						
52.	Cehajič Marjana	38	5 let	EMO Celje	44						
53.	Kotnik Franc	40	5 let	Merx	44						
54.	Golob Leopoldina	62	10 let	—	44						
55.	Kranjc Franc	105	6 let	—	44						
56.	Černič Jožefa	120	6 let	EMO Celje	44						
57.	Pušnik Drago	149	6 let	—	44						
58.	Meze Andrej	144	5 let	Savinja	44						
59.	Tovornik Metka	1	5 let	samohranilka	42						
60.	Antlej Franc	50	5 let	bolnica	42						
61.	Kampuš Pavla	102	5 let	samohranilka	42						
62.	Zupanika Katika	132	6 let	LIP	42						
63.	Kampošek Matilda	98	5 let	LIP	41						
64.	Kučera Zvonko	114	8 let	EMO	41						
65.	Reberšak Silva	65	17 let	samska	40						
66.	Povalec Jože	96	7 let	samski	35						

Predsednik komisije za stanovanjske zadeve
Slavko Hudej

V ČAST »JA« ŠPORTNO TEKMOVANJE

Pred dnevi se je pričelo v organizaciji garnizona JA — Celje športno tekmovanje v čast 22. decembra — DNEVA JA.

Tekmovanje so razpisali v štirih disciplinah in sicer v odbojki, šahu, streljanju z zračno puško in kegljanju. Za to tekmovanje se je prijavilo deset ekip, med drugimi tudi naša, žal pa moramo ugotoviti, da naši odbojkaši niso nastopili. Od vseh naših ekip so se najbolje plasirali strelci, ki so osvojili prvo mesto s 689 krogi pred Ingradom, ki je dosegel 681 krogov. Naši kegljači se tokrat niso preveč dobro izkazali, saj so osvojili šesto mesto in bi lahko rekli, da je to neuspeh; šahisti so bili kljub nepopolni postavi četrti, kar lahko smatramo za uspeh, saj je bila v šahu izredno ostra konkurenca.

Ta tekmovanja je vodstvo garnizona — Celje vzorno organiziralo in vodilo.

Hvale vredna pa je pobuda garnizona Celje, da so na tekmovanje povabili šole, delovne organizacije, rezervne oficirje, člane ZB itd. Čudi nas le dejstvo, da sta se od delovnih organizacij prijavili le Ingrad in EMO, kar ni ravno pohvalno za delovne organizacije, oz. vodstva sindikalnih podružnic, saj je to tekmovanje več ali manj tudi spoznavanje s športnim življenjem pripadnikov JLA kot pa po vsej sili zmagovati, cilj tekmovanja je bil sodelovati in s tem proslaviti dan naše vojske, katere predniki so dosegli največjo zmago v naši

zgodovini, to je zmago nad fašističnimi zavojavci. Ob zaključku tekmovanja je komanda garnizona Celje priredila v svojih novih prostorih skromno zakusko in podelitev prehodnega pokala zmagovalcu v skupnem plasmaju, drugo plasirani ekipi pa prehodno zastavico, vsem trem prvo plasiranim ekipam v posameznih disciplinah pa diplome za osvojenega mesta, poleg tega pa še vsem sodelujočim ekipam častne diplome za sodelovanje na tem tekmovanju.

Ob zaključni besedi so pokazali željo, da bi se športna tekmovanja med vojaki in civilnimi državljani odvijala še večkrat, ne samo ob dnevu JLA.

Se dolgo po svečani razdelitvi nagrad se je prijetno razvijal pogovor med starešinami JLA in sodelujočimi ekipami, ki so lahko tako spoznali kako važno je to sodelovanje.

Želja pa je bila le ena — še več takšnih in podobnih srečanj z našo vojsko.

EM

Sodelujte v športnih društvih »EMO«

Investicijsko vzdrževanje hiš

Stanovanjska Enota je prvenstveno odgovorna za uspešno investicijsko vzdrževanje stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov s katerimi upravlja (33. čl. Temeljnega zakona). Stanovanjski fond, s katerim upravlja Enota, je v tolikšni meri razvrednoten, da ni mogoče pričakovati, da bi bilo možno v nekaj letih nadomestiti celotno razvrednotenost obstoječega fonda. Zato je potrebna vzdrževalnih del, ki ga sprejme no, da program investicijsko-samoupravni organ Enote, zago-

avlja, prioriteto izvajanje tistih del, ki v osnovi preprečuje nadaljne propadanje stanovanjskih hiš, ter skupnih delov in naprav. Zato je prvenstveno nujno, da stanovanjska Enota izvrši ustrezne ukrepe za popravilo streh ter zunanjih delov in naprav hiše. Šele, ko bodo glavna zaščitna dela izvršena, bo lahko program investicijsko vzdrževalnih del zajel tudi nadomestitev dotrajanih elementov skupnih delov in naprav hiše, kakor tudi stanovanj. V praksi se pojavlja pritisk stanovalcev po nadomestitvi posameznih delov opreme in elementov v stanovanjih kot: zamenjava peči, štedilnikov, podov, električne in vodovodne instalacije, vrat, oken in drugo.

Tehnično vodstvo Enote mora tu nastopiti z dokazili ter gledati, da se sprejme kot osnova za program le tista dela, ki preprečujejo nadaljne propadanje stanovanjskega fonda kot celote. Idealno bi bilo pristopiti k investicijsko vzdrževalnim delom kompleksno po posameznih hišah, ter izvršiti potrebno rekonstrukcijsko obnovo in modernizacijo celotne zgradbe. To bo možno šele takrat, ko bo Enota odpravila dosedanjo razvrednotenost sklada stanovanjskih hiš. Zato je za enkrat vzeti za osnovo programiranja le najnujnejša popravila in nadomestila, poleg tistih, ki se nanašajo na zaščito celotne hiše, skupnih delov in naprav.

Investicijsko vzdrževanje stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov zajema predvsem sledeča dela:

- obnova in zamenjava celotne strešne kritine,
- popravilo in zamenjava strešne konstrukcije,
- večja popravila in zamenjava mizarskih, kleparskih in ključavničarskih elementov in del,
- večja popravila in zamenjava glavnih vodovodne, električne in plinske instalacije, hišne kanalizacije,
- večja popravila in zamenjava naprav centralne kurjave, toplovodnih instalacij in hišnih priključkov,
- večja popravila in zamenjava delov osebne ali tovrstnega dvigala,
- večja popravila fasad,
- večja popravila in obnova korizontalnih in vertikalnih izolacij,
- večja popravila in zamenjava stropov, stropne konstrukcije in podov,
- zamenjava posameznih elementov in opreme v stanovanju po preteku dobe trajanja,
- ostala večja dela pri sanaciji skupnih delov in naprave hiše, rekonstrukcija in modernizacija hiše, ter njenih delov,
- ostala večja dela, ki prispevajo k boljši funkcionalnosti stanovanjske hiše, stanovanj in poslovnih prostorov.

Program investicijsko vzdrževalnih del sprejme Enota ob sodelovanju predstavnikov stano-

valcev in ustanovitelja. Program je treba podrobno obdelati, ter pripraviti tudi potrebno tehnično dokumentacijo v vseh primerih, kjer gre za rekonstrukcijo ali druge širše posege v funkcionalnosti stanovanjske hiše, stanovanj ali poslovnih prostorov.

Za pripravo programa investicijsko vzdrževalnih del je treba, da sodelujejo tudi organi upravljanja hiš, to je zbori stanovalcev in hišni sveti. Osnova za sprejetje investicijskega vzdrževanja so vsekakor razpoložljiva sredstva.

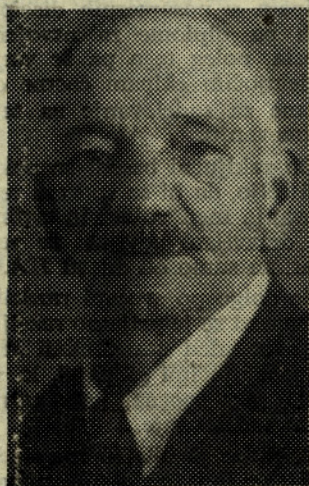
Ker se mnogokrat pokažejo potrebe po nujnih investicijskih delih v teku poslovanja je treba preurediti že v programu ustrezna rezervna sredstva tako, da je mogoče ta dela pravočasno izvršiti.

Enota mora zagotoviti kontinuiranost izvajanja programa investicijsko vzdrževalnih del.

Na str. 14. — tehnični normativi.

Umrli je naš najstarejši delavec

Pred nedavnim je v oseminosemdesetem letu starosti umrl naš najstarejši delavec tovariš Čuvan Hinko. Takrat, ko je začela tovarna obratovati je bil star štirinajst let. Kmalu za tem se je zaposlil v tovarni in je delal v njej celih petdeset let. Zanimivo je, da ni v vsej dolgoletni dobi dela nikdar zamudil v službo pa tudi bolan ni bil. Bil je prava stara delavska grca.

Tovariš Čuvan se je že v mladih letih vključil v gasilstvo in deloval v gasilskem društvu do svoje pozne starosti. Bil je eden redkih še živečih delavcev, ki so rasli skupno s tovarno od njenega začetka in preživljali večidel težke dni življenja vse do osvoboditve.

Prazen koš Dedka Mraza

Lahko bi rekli, da v nasprotju s pričakovanji in obljubami, naši otroci iz leta v leto skromneje proslavljajo prihod dedka Mraza. Včasih smo jim postregli z vsem pisanim bliščem, ki k novemu letu sodi, omogočili smo jim, da so z dedkom Mrazom govorili o vsem mogočem in da so v tistih čudovitih dneh pred slovesom starega leta videli na tisoče drobnarij, ki so se sklenile v nepozaben spomin do prihodnjega novoletnega praznovanja. Potem pa je bilo vsako leto slabše, dokler se ni letos zgodilo še poslednje: kaže, da dedek Mraz niti šol in otroških vrtec ne bo obiskal. Občinska zveza prijateljev mladine v Celju pravi, da za osrednjo, občinsko prireditve in obhod dedka Mraza po celjskih ulicah nima dovolj denarja, pa tudi pristojni svet občinske skupščine je odklonil odobri-

tev dotacije, s katero naj bi omogočili obisk dedka Mraza vsaj v šolah in varstvenih ustanovah. Tako se bodo morali celjski otroci zadovoljiti s tem, da bodo dedka Mraza videli samo dvakrat in sicer takrat ko jih bo pozdravil s balkona muzeja revolucije in v celjskem gledališču, ki nalašč za to priložnost pripravlja igrice Dedek Mraz. Seveda pa se tisti ljudje, ki z otroci vsak dan delajo in dobro vedo, kako velik dogodek je zanje novoletna jelka, s tem ne morejo sprijazniti, pa so sklenili, da bodo po svojih skromnih močeh praznovanje vendarle poskusili pripraviti. To velja tudi za prosvetne delavce celjske posebne šole, kjer je več kot 50 odstotkov učencev socialno ogroženih, slabo oblečenih in čeprav se to čudno sliši, marsikdaj celo lačnih. Na šoli bodo hva-

lejni za vsak prispevek v denarju ali obleki. Vse bodo razdelili otrokom, ki jih je narava udarila še s posebno nesrečo.

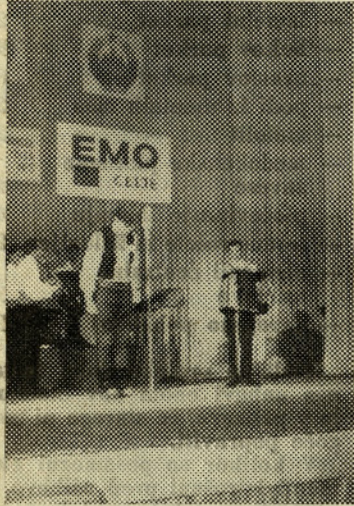
Ob dejstvu, da letos osrednje prireditve pravzaprav ne bo — saj dvakratnega prihoda dedka Mraza na balkon muzeja revolucije res ne bo moglo videti toliko otrok, kot če bi prišel v vrtec in šole — se vprašujemo, zakaj mnogi tako zelo neprizadeto mislijo o tem tako pomembnem otroškem prazniku. Če bi vsi delovni kolektivi v celjski občini dali za osrednjo otroško prireditve vsaj desetino tistega denarja, ki ga bodo porabili za novoletne čestitke in interne prireditve, potem bi otroci lahko s svojim dedkom doživeli pred novim letom prav nepozabne dneve. In ker je za to še vedno čas, bi bilo prav, da se ogrejemo za ta predlog.

Ivica Burnik

VZTRAJNO NAPREJ PROTI CILJU

Tečejo zadnji dnevi, zadnji dnevi starega leta, vse bolj se bliža novo leto. Res, še nekaj dni in bomo pisali 1968, osmica bo zamenjala sedmico, sedmico, ki se ne bo v zgodovini

Z nastopom smo uspeli

mladi v EMO

skupno s to letnico nikdar več povrnila. Človek bi lahko rekel, da se s tem zaključilo leto in delo, ki smo ga opravili v tem letu ne bo treba opraviti v novem letu, za delo pa, ki ga nismo opravili, pa bomo rekli, da ga nismo mogli izvršiti in, če bomo povedali po resnici, bomo lahko za marsikaj rekli, da smo bili prepočasni. Prepočasni, da to je precej odvrtna beseda, gledano resnici v obraz pa bi se morala pojavljati še pogosteje. Morali bi se vsi ravnati po starem pregovoru, ki pravi »Kar lahko storiš danes, ne odlašaj na jutri! Nekateri se držijo, drugi ne, nekateri bolj malo, nekateri pa ga vedno upoštevajo, vendar pa to potem občutimo vsi, vsi kot družba, pa čeprav vsak drugače. Ne bi mogel reči, da se je tega v tem letu držala naša ZK, da so se tega držale druge družbeno politične organizacije.

Omenjamo druge, pa poglejmo, kaj smo naredili sami, sami pod nazivom »mladina«. Da, »mladina«, to je zelo obširen pojem, sploh pa pri 3500 ljudeh v podjetju. Ali ni »mladina« tista, ki hodi na izlete, pripravlja ples in jih obiskuje, pripravlja proslave. Ali je mo-

goče »mladina« tista, ki se bori za uveljavitev kot enakopravna družbeno politična organizacija, ki se bori za zadostno sodelovanje svojih sposobnih članov v samoupravnih organih, mogoče je »mladina« tista, ki se sestaja na raznih sejah in razpravlja o bodočnosti in o problemih podjetja, ki se srečuje s problematiko podjetja, s svojo usodo. Saj res, kaj pa, če je tisto »mladina«, ki dela in se bori za realizacijo plana v proizvodnji, v surovinskem oddelku pri stiskalnici, pri traku v emajlirnici, pri peči v dekor oddelku. Da, mogoče pa je to tista »mladina« o kateri se zadnje čase precej govori in piše. Pa še nekaj, kaj ni »mladina« tudi na upravi? Da, tudi tu je, bodisi za pisalno mizo s pisalnim strojem, pri risalni de-

jah, tako v akciji solidarnosti z vietnamskim ljudstvom, do arabskega prebivalstva ob napadu Izraela. Ali ni važno tudi to, da je nudila preko celega leta nad 1500 članom kolektiva razvedrilo na raznih prireditvah, plesih, izletih in mogoče še kje? Ali se ni tudi »mladina« zavzemala za boljše disciplino v podjetju, tako s predlogi kot pri izvajanju disciplinskih ukrepov? Pomembni za boljše delo v bodoče so nedvomno bili tudi sestanki, ki smo jih imeli z »mladimi« iz drugih delovnih organizacij. Predvsem smo imeli tesne stike z »mladino« mariborskega področja. Mogoče je zanimivo tudi to, da zavzema prav naša »mladina« vrh lestvice v občini po svoji aktivnosti. Končno pa, ali je sploh potrebno, da bi še naštevali, kaj

gledamo delo drugih, žal. Upamo pa, da pohvala mladih ni zakleta, saj ničesar nikoli ni pohvaljeno, kar je napravila »mladina«.

Nismo pa mehki in tudi ne smemo biti. Naprej gremo brez pohval, brez zaupanja, ob posmehovanju posameznikov, ki je precej zlobno, mi gremo naprej, naprej v novi čas, v bodočnost, za katero vemo, da je samo naša, nas »mladine«. Pri svojem delu smo bili vztrajni in odločni, nimamo vseh delovnih pogojev, pa gremo kljub temu naprej, v novi čas, v novo, novo leto.

Kaj nam bo to novo leto prineslo še ne vemo. Letos smo izgubili skupaj z ZK svoje delovne prostore, kdaj jih bomo dobili nazaj? Zaupanje s strani kolektiva, delovne prostore, zadovoljivo sodelovanje v samoupravnih organih. Ali nam bo pričakovani čas prinesel tisto osnovno človeško zadovoljstvo na delovnem mestu, doma? Ali bo to čas, ki bo zadovoljil naše sestre, bratce, ki so mlajši od nas, a od nas tudi odvisni? Ali bosta zadovoljna oče in mati s sinom ali hčerko, ki je naša sodelavka ali sodelavec, ali bo ta čas nastopil kmalu, že to prihajajoče leto.

Brez ozira, če nam bo novo leto vse to prineslo ali ne, mi gremo naprej, v novi čas, ne oziraje se na to, kaj bo. Mi gremo naprej proti cilju, izpolnjevanjem naših nalog, dolžnosti, realizaciji naših pravic.

V novo leto gremo z zavestjo, da nas čakajo nove naloge, nove težave, pa kljub temu vedro in z občutkom sposobnosti.

Gremo proti cilju, cilju, ki je še tako daleč in pred katerim je še toliko preprek, nalog, pa mi mladi se jih ne bojimo, z voljo in zavestjo gremo naprej, v novo leto, proti cilju!

Znidar Jože

Oder v domu sindikatov v Beogradu — bili smo tudi tu —

ski ali pa samo s pisalom v roki za pisalno mizo rešuje naše probleme. Da, naše probleme, probleme družbe, nas vseh.

Mar ni lepo, da imamo povsod to »mladino«, ki je polna energije in novih idej, žal pa ji vse preveč manjka zavesti, tiste osnovne človeške zavesti, ki človeku govori, da je potrebno, da dela dobro in v korist družbi, da je delo, ki ga posameznik opravi pomembno za njega, ker bo dobil za to delo plačo, zraven pa bi se moral še vsak zavedati, da je vsako, pa še tako majhno delo pomembno za družbo, za nas vse, še tako preproste ljudi.

Kaj pa je ta »mladina« letos pri nas pravzaprav napravila, dosegla? Nedvomno si je priborila dokajšnjo udeležbo v samoupravnih organih, sodelovala je pri vseh političnih akci-

sma in kaj nismo napravili, saj so se stvari pokazale same v takšni luči kot so, zakaj bi jih lepšali ali kalili? In splošna ocena. Za nekatere je pozitivna, za druge negativna, ker pač ne poznajo vsi dela »mladine«. Pa tudi, če nekateri menijo, da napravimo premalo, je to nam »mladim« samo v vzpodbudo. Da, vzpodbuda, ki smo jo vsi več ali manj tako potrebni, pa naj gre za karkoli že. Ali ni ponekod lepo slišati pohvale za delo, da, pohvale so in morajo biti, morale bi biti za vse. Ob konferenci, ali pa še takrat ne, se reče, da, letos so pa bili pridni, napravili so to in to. Dostikrat pa napravimo marsikaj, pa nihče ničesar ne vidi, pa čeprav so nekatere stvari pomembne. Dostikrat ljudje vidimo samo svoje delo, včasih ga celo precenjujemo, ob tem pa spre-

Ob novem letu želimo vsem mladim kakor ostalim sodelavkam in sodelavcem srečno novo leto. Vsem želimo obilo zadovoljstva, tako na delovnem mestu kot doma pri družini; kakor vam mi želimo sreče in zadovoljstva, tako si od vseh želimo vaše pomoči in razumevanja!

TOVARNISKI KOMITE ZMS
EMO CELJE

TEHNIČNI NORMATIVI

V smislu temeljnega zakona je občinska skupščina predpisala minimalne tehnične normative za vzdrževanje stanovanjskih hiš, predvsem, kar zadeva pravice in dolžnosti stanovalcev in stanovanjskih podjetij — enot. S predpisi so bili razumejeni stroški tekočega vzdrževa-

nja stanovanja, ki bremene stanovalce poleg stanarine, dalje dela in stroške tekočega vzdrževanja hiš in dela ter stroške investicijskega vzdrževanja. Obenem so bili sprejeti tudi okvirni normativi dobe trajanja posameznih elementov in opreme, ki je vgrajena oziroma se vgrajuje v stanovanja.

Odlok občinske skupščine razmeji odnose med stroški tekočega vzdrževanja stanovanja, tekočega vzdrževanja hiše in skupnih delov in naprav, ter stroški investicijskega vzdrževanja in določa obremenitev stanovalca (hišni svet ter enota za upravljanje stanovanjskih hiš).

Glede na razdelitev teh stroškov so v odvisnosti tudi razpoložljiva sredstva enote za razširitev odnosno za reprodukcijo stanovanjskega fonda.

Normativi za normalno dobo trajanja elementov in opreme v stanovanjskih zgradbah in poslovnih prostorih so različni in odvisni od opremljenosti stanovanja, kakor tudi glede na kvaliteto, ter izvor posameznega elementa. Enota se je tu znašla v izredno težkem položaju, spričo zahtev stanovalcev po zamenjavi posameznih elementov in opreme v stanovanju.

V vsakem primeru je ugotoviti dejansko stanje. Problem je tudi v nadomestitvi posameznih elementov, ker tovrstnih elementov ni več na tržišču in je zato vgraditev novih elementov vezana na dodatna dela in s tem v zvezi z večjimi stroški. Za povprečno dobo trajanja elementov in opreme se smatra:

Element ali oprema	Minimalna doba trajanja v letih
— infra peč	10
— ladijski pod	20
— navadni leseni pod	25
— lamelni parket	20
— bukov parket	50
— hrastov parket	80
— podi iz umetnih mas	20
— ksilolit	25
— medokenske platnene zavese	10
— pločevinaste žaluzije	40
— lesene rolete in žaluzije	20
— elementi centralne kurjave	50
— vgrajeno pohištvo	55

Tudi po preteku dobe trajanja nabavi enota nov element le v primeru, če starega ni mogoče popraviti.

V kolikor so posamezni elementi iztrošeni pred njihovo, z normativo določeno dobo trajanja, je potrebno ugotoviti dejanske vzroke predčasne obrabe, ter v primeru, da je krivda na stanovalcu, zahtevati doplačilo razlike za predčasno obrabo elementa. Posebni problem so normativi za tekoča vzdrževalna dela, ki jih morajo upoštevati pri vzdrževanju stanovanj pri vzdrževanju skupnih delov in naprav hiše tako stanovalci kot hišni sveti. Časovni normativi v katerih bi se morala izvršiti določena dela kot npr.:

— beljenje in slikanje stanovanja	
— kuhinja	2—3 leta
— ostali prostori	4—5 let
— oplesk zidov	6 let
— oplesk lesenih delov opreme ter elementov	8—9 let
— oplesk zunanjih lesenih delov	4—5 let
— pregled in čiščenje električnih in plinskih štedilnikov in bojlerjev	2 leti
— čiščenje in popravilo lončenih peči	2 leti

Enota, kakor tudi hišni svet je dolžan zagotoviti si realno kontrolo ozir. nadzor nad kvaliteto izvršenih del in vzdrževanju stanovanja.

Razumljivo je, da je potrebno spremljati vzdrževalna dela glede na normative, ter eventualno izvršiti tudi določene sankcije v primeru kršitve, ker brez tega si ne moremo predstavljati uspešnega ter učinkovitega gospodarjenja s skladom stanovanjskih hiš s katerimi upravlja enota.

OB ROB MEDSEBOJNIM ODNOSOM

Smo sredi življenja, ki od nas nemalokrat zahteva mnogo naporov. Začrtujemo naš nadaljnji razvoj, trudimo se, da bi bilo na naši jutrišnji poti čim manj ovir in ne nazadnje prizadevamo si, da bi ustvarili v kolektivu vzdušje, v katerem bodo medosebni odnosi vodilo za doseganje dobrih rezultatov našega dela. Čeprav odnosov med nami ni mogoče ločevati od proizvodnje, od organizacije dela in končno tudi od delitve dohodka ne, pa vendar ostanimo pri tisti meri medosebnih odnosov, ki nam jo vevajo življenje, razum in moralne norme.

Ne nameravamo pogrevati primera slabih medsebojnih odnosov, ki smo mu bili priča nedolgo tega v našem kolektivu, a vendar želimo zapisati prav temu dogodku ob rob nekaj misli.

Vsak član našega kolektiva je odgovoren za svoje delo, odgovoren skupnosti in odgovoren pred svojo lastno eksistenco. Toda te besede nemalokrat zvenijo kot fraza, ki nikogar ne obvezuje ne materialno, niti moralno. Da, to le navidezno in do trenutka, ko poštane osebna odgovornost ovira, kamen spotike, kajti postavlja se vprašanje absolutne svobode človeka. Ni absolutne svobode — brez odgovornosti. Posameznik more imeti toliko svobode, kolikor je dopušča tudi drugim posameznikom. Bolj ko se kot proizvajalci zavedamo, da imamo enake pravice in da jih moramo drug drugemu priznavati in jih spoštovati, manj nas je

treba k temu prisiljevati s predpisi.

To so norme, ki smo si jih zapisali sami na začetku razvoja naše družbe zato, da bi postavili mejnik poštenim medosebnim odnosom. Dogodek, ki je močno odjeknil v kolektivu, pa kaže na to, da nekaterim še vedno ni jasno, kljub letom, izobrazbi in položaju, da krepitev samoupravljanja in demokracije, ne razrešuje posameznikov dolžnosti spoštovanja osnovnih moralno-etičnih norm, podrejenosti in nadrejenosti, odgovornosti in čuta sodelovanja med sodelavci in sotovariši. Gotovo bi lahko šli tiho mimo dogodka, če za nas ne bi bil preveč boleč. Toda nastala je škoda, ki se ne da odmeriti z denarjem, temveč omiliti le z odkrito besedo.

Naj bodo izrečene besede in zapisane misli ob tokratnem kršenju konkretnih medosebnih odnosov opomin vsem tistim, ki bodo skušali z netaktnostjo, nestrpnostjo in močjo formalne avtoritete vnašati med nas zmedo in nezaupanje. Obtožili jih bomo javno in z njimi bili bitko na odprti fronti. Ne bojimo se razkriti čiste resnice, saj s tem ne zmanjšujemo pomena doseženih uspehov. Narobe: z večanjem naših skupnih uspehov pri materialni in duhovni krepitvi kolektiva, z uveljavljanjem sistema samoupravljanja, bomo našli v sebi čedalje več moči, da bomo odkrito in pogumno govorili tudi o napakah.

Sekretariat OZK
EMO Celje

Element ali oprema	Minimalna doba trajanja v letih
— zidan štedilnik	50
— kotliček za vodo — bakren	15
— kotliček za vodo — pocinkan	4
— železni premični štedilnik	10
— emajl štedilnik	15
— električni štedilnik	15
— plinski štedilnik	50
— lončene peči (dvakrat preložena)	20
— pipe in armature do pritiska 3 atm.	8
— pipe in armature za pritisk nad 3 atm.	4
— WC rezervoar	12
— WC školjka in izplakovalnik iz fajanse ali porcelana	50
— umivalnik iz porcelana	50
— pomivalno korito — emajlirano	15
— pomivalno korito iz nerjaveče pločevine	25
— kopalna kad — emajlirana	25
— litoželezna kopalna kad	50
— peč v kopalnici na trdo gorivo	10
— plinski bojler	10
— električni bojler	10

Slavko Vizjak:

IZOBRAŽEVANJE PRINAŠ

(nadaljevanje iz prejšnje številke.)
B. DOSEDANJA OBLIKA IN PROBLEMATIKA IZOBRAŽEVANJA V EMO

1. Dosedanje oblike izobraževanja v podjetju.

V podjetju smo se do sedaj več ali manj uspešno ukvarjali z različnimi področji izobraževanja in usposabljanja kadrov za potrebe podjetja. Ta področja so: uvajanje novosprejetih delavcev, priučevanje na delovnih mestih, organizacija strokovnega izobraževanja in usposabljanja (teorija in praksa), splošno družbeno-politična vzgoja, štipendiranje in vzgoja učencev poklicnih šol, redno štipendiranje na srednjih, višjih in visokih šolah, izredno štipendiranje članov kolektiva, izpopolnjevanje na seminarjih, tečajih in praksi izven podjetja v državi in inozemstvu itd.

Smatram, da navedena področja zajemajo skoraj vse, kar podjetje potrebuje za vzgojo potrebnih kadrov. Vseeno pa si moramo zastaviti vprašanje, koliko smotrnosti in načrtnosti dejansko je pri izvajanju teh področij. Zakaj tem zahtevam nismo v popolnosti zadostili? Eden glavnih vzrokov za to je v tem, ker nismo podrobneje raziskali potreb, ki jih zahtevajo sama delovna mesta. Ravno zaradi nepoznavanja teh pomanjkljivosti in nejasnega perspektivnega plana razvoja podjetja (kar pogojujejo tudi novi gospodarski ukrepi), je prišlo do kadrovskih problemov, kar se je posebno odrazilo v emajlirskih delavnicah. Isti problemi se znajo pojaviti tudi v ostalih obratih in delavnicah, če ne bomo pravočasno poskrbeli za izučitev, oziroma planirali potreb in načrtno vzgajali potrebne kadre.

Poglejmo dosedanje oblike izobraževanja in usposabljanja kadrov v podjetju, nekoliko podrobneje:

2. Sedanje stanje na področju izobraževanja.

2-1. UVAJANJE NOVIVH DELAVCEV OB VSTOPU V PODJETJE

Ko opravijo kandidati vse formalnosti v zvezi s proceduro, ki jo zahteva sklepanje delovnega razmerja, je njihov prvi delovni dan v podjetju uvajalni seminar — informativnega značaja. Na tem seminarju se novinci seznanijo, oziroma prejmejo osnovne pojme o podjetju, njega zgodovini in razvoju od ustanovitve do danes, o sistemu delavskega samoupravljanja v podjetju, o delovni zakonodaji (določila pravilnika), higiensko tehnični zaščiti, — predpisih, delitvi OD,

mentalni higieni in podobno. V grobem seznanimo delavce, ki stopajo v podjetje z dolžnostmi in pravicami v delovnem razmerju ter o tem kako se ustvarja dohodek podjetja in osebni dohodki. Ta oblika uvajalnega seminarja, ki traja 8 šolskih ur, nudi novim delavcem samo toliko, da so sposobni vprašati če in kaj ni dovolj jasno ali pa bi se s posamez-

nimi vprašanji radi podrobneje seznanili.

Tega informativnega uvajalnega seminarja se mora udeležiti vsak, ki na novo vstopa v podjetje. Program za navedeni seminar je potrebno znova temeljito proučiti in prirediti tako, da bo čimbolj uspešen in učinkovit, ter da bo zajemal najvažnejše elemente s katerimi je novosprejetega de-

lavca ob njegovem vstopu v podjetje potrebno poučiti in temeljiteje seznaniti.

2-2. PRIUČEVANJE DELAVCEV NA DELOVNIH MESTIH

Ko je delavec razporejen na določeno delovno mesto, bi praviloma moralo takoj pričeti s priučevanjem delovnih operacij. Do sedaj se to ni izvrševalo kljub težnji in prizadevanjem službe za izobraževanje s pomočjo prepričevanja, dokazovanja in prikazovanja koristnosti, upravičenosti in ekonomičnosti takšne oblike usposabljanja in priučevanja za delovno mesto, z ustanovitvijo učne delavnice za usposabljanje emajlirskih delavcev, ki sedaj uspešno vzgaja in usposablja kadre, ki so potrebni emajlirskim delavnicam. Te kadre uspešno usposabljam po zato posebno izdelanem načrtu strokovno-praktično in strokovno-teoretično.

Po treh mesecih poučevanja ti kadri opravijo preizkus znanja in se uspešno vključijo v redno proizvodnjo v emajlirski stroki. Iste oblike priučevanja bi bilo potrebno organizirati in vpeljati tudi za dela v ostalih delavnicah in obratih posebno v delavnici za predelavo pločevine. Kot v tej delavnici tako tudi v ostalih, bi morali organizirati načrtno priučevanje in zasledovanje napredka pri de-

(nadaljevanje prihodnjic)

Kmalu zakon o razdelitvi

skupnih dohodkov v delovnih organizacijah

Ceprav v Zvezni skupščini še traja razprava o dosedanjih rezultatih reforme že lahko slutimo rešitve za posamezne ključne probleme. Poudarek se z razlogom daje na obvarovanju stabilnosti družbeno-ekonomskega razvoja. No, ena izmed predpostavk za to osnovo ekonomske politike je vsekakor razdelitev dohodka in formiranje sredstev za posamezne oblike potrošnje.

Ekonomisti pravijo: če gledamo sedanje želje reforme, tudi srednje ročnega plana ne bi bilo potrebno menjati, bi bilo potrebno doseči odnos razdelitve dohodka izmed fonda osebnih dohodkov in celega fonda potrošnje z ene strani in akumulacije z druge strani. Poudarja se tudi to, da je potrebno da si v nadaljnjem razvoju gospodarske organizacije zagotove najnujnejši procent akumulacije, brez katerega je razvoj teh ogrožen. Odtod izvira tudi predlog da delovne organizacije preiščejo in po potrebi popravijo svojo politiko razdelitve osebnih dohodkov. V tem pogledu lahko pričakujemo, da bo ekonomska nujnost prisilila podjetja k iskanju optimalnih odnosov med svojimi fondii potrošnje in akumulacije.

V Zvezni skupščini se precej govori, da bi bilo v naslednji fazi nujno potrebno utemeljiti družben nadzor nad razdelitvijo. Poudarjanje splošnega principa da morajo osebni dohodki rasti v skladu s proizvodnjo ni dovolj, niti se ne postavlja na samoupravne in družbene akcije, ki bi omogočile ta princip.

Očitno je da v tem času ni mogoče predložiti neposredne, konkretne rešitve. Zaradi tega se priporoča da odgovorni organi (in to najkasneje do konca leta) izdelajo in pokažejo primerne predloge. S temi predlogi bi bilo med drugim potrebno vzpostaviti kriterije za politiko delitve in formiranja osebnih dohodkov in akumulacije. Potrebno je da se zagotovi nagrajevanje po delu in da se istočasno, formira minimalni od-

stotek akumulacije, ki je pogoj za razširjeno reprodukcijo. Taki pogoji, zasnovani na ekonomski politiki, katero utrjuje zvezna skupščina, bi bili osnova za samoupravni mehanizem dogovorov in usklajevanj med delovnimi organizacijami.

Prav tako bi se predpisali družbeni predpisi za negospodarske panoge, kjer se osebni dohodki v veliki meri formirajo brez povezanosti z rezultati dela, odnosno poslovanja. Predlagano je, da se revalorizacija osebnih dohodkov, zaradi porasta stroškov, mora popravljati za daljše časovne razmake — seveda v skladu z razpoložljivimi sredstvi.

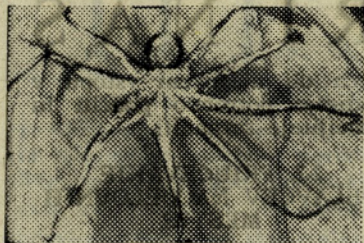
Vsi ti razlogi pogojujejo hiter sprejem zakona o skupni delitvi dohodkov v delovnih organizacijah.

Press-servis

Prizadevnost vredna pozornosti in pohvale. — Tovariša Mlarkarja vsi poznamo, vemo tudi za njegovo zavzetost pri delu, danes pa naj povemo le še to, da se je pred tedni v soboto popoldne z vso vnemo lotil gorilca, za katerega je kazalo in bilo že potrjeno od izdelovalca, da ne bo v redu deloval. Tovariš Mlarkar se je gorilca lotil, ga popravil in naslednji ponedeljek ga je sam nesel v Maribor. Se to — vrednost gorilca je vsekakor višja kot mesečni zaslužek tega našega sodelavca

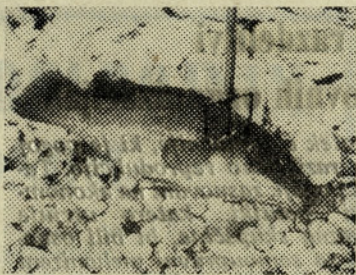
A K C I J A

»HOBOTNICA«

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

S to ribo se je narava posebej muhavno poigrala. Samec (ali bolje: samček je namreč vse življenje priraščen na posebnem izrastku zadnjega dela samice, tako da ga mora le-ta vse življenje prenašati v svoji bližini, če ji je simpatičen ali ne in se pri tem ne more ozirati za drugimi samci; otežkočeno iskanje življenjskega partnerja tako odpade in se samica lahko posveti reševanju pomembnejših problemov kot je na primer iskanje hrane. V tej matriarhatski ureditvi je samec povsem odvisen od svoje orjaške ženičke, saj mu le-ta

tudi hrano dobavlja kar po krvi, močitelj pa ji je za protiuslugo vsak trenutek na razpo-

lago kot kopolacijski partner. Zanimiva je tudi riba prilepnica, ki ima na glavi prilepno

ploščo in se kot avtoštopar na tuj račun prevaža na večjih ribjih eksemplarjih s poljubno brzino v poljubno smer, pri čemer so ji dobrodošle tudi ladje. Domačini jo, privezano na vrvico, z uspehom izkoriščajo za lov na večje ribe.

Nič manj zanimive in nič manj resnične niso zgodbe o »Indiji Koromandiji, kjer ribe po drevesih plezajo«. Vlažna klima jim omogoča nekaj urno bivanje na kopnem (Periophthalmus in Anabas skandus), krilom podobne plavuti pa jim omogočajo letanje po zraku tudi do petdeset metrov daleč (morske lastovke).

In še in še je čudes, znanih in neznanih, verjetnih in neverjetnih zanimivosti kot so morski vrag z dvema rogovoma na glavi, pet centimetrov dolga *Ultimostomias mirabilis* s pol metra dolgo obustno tipalko itd., o čemer bi človek pripovedoval in poslušal ure in ure, tedne in tedne in se ne bi nikoli dovolj načudil.

TURIST BREZ LISTNICE

Medtem, ko smo se čudili Barbi in njegovim zgodbam, se je burja toliko poglobila, da smo lahko spravili na obalo roštilj in pripravili kosilo; rib to pot

Kuhar pripravlja kosilo ni bilo, kajti voda je bila hladna, sonce je zatajilo, potapljanje v takih okoliščinah pa je prenaporno. V Punat smo se vrnili zgodaj.

Danes sem doživel višek skrajno turističnega turizma v skrajno turističnem kraju skrajno turističnega leta. (nadaljevanje sledi)

BILO JE VECKRAT VESELO

— BILO JE VECKRAT VESELO —

— BILO JE VECKRA VE

NI NEVARNOSTI

Na seji delavskega podjetja — med razpravo o praznovanju novega leta zadnjo delovno uro letos, je Vili Končan takole komentiral pripombo, da praznovanje v tovarni ni priporočljivo, češ da se lahko v obratu kdo poškoduje. »Če bo praznovanje le tisto eno uro, bo v obratih vse v redu, če pa boste na upravi že kaj prej začeli, no ja, zato če komu svinčnik pade na nogo, še ne bo šel marodirati.«

UGANKA

Ali veste, da je v tovarni oddelek, kjer je ista oseba svojemu »šefu« 21 ali 22 delovnih dni v mesecu podrejena, ostala dva delovna dneva pa nadrejena?

CEPLJENJE SE VEDNO NI UCINKOVALO

Ko so člani delavskega sveta podjetja na redni seji spet omenili razpravo o regresu ali nadomestilu za K-15, se je nekdo v zgornjih vrstah oglašil: »Ja, saj smo bili ja že trikrat cepljeni proti K-15, pa ga še ne moremo preboleti.«

MED SOLARJI

Janezek! Zakaj tvojega očka ni popoldne nikdar doma? Ja Štefek! Veš moj očka pa vsak popoldan v tovarni nadure piše.

»Kaj misliš Joža, kaj bo s tem našim K-15.«

»Mislím, da so nas dobro napetnajstili.«

Mojster, povejte mi, zakaj tisti tam v kotlarni »štrajkajo? Veš Franček, tisti pa »štrajkajo« zato, ker imajo prazne kotle.

Zakaj pa zadnje čase tako zateguješ pas Korel. Ja, veš Miha, to je pa od takrat, ko ste me izvolili v delavski svet.

DOBRO RAZLOŽIL

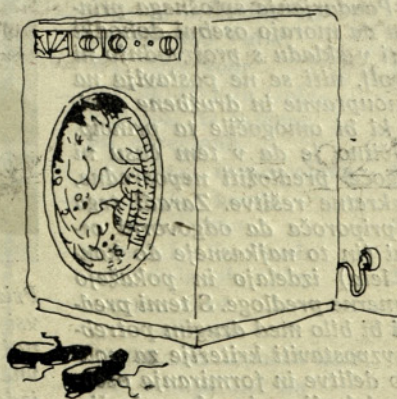
Na delavskem »svetu« je tekla razprava o družbenem planu za prihodnje leto. Plan je pojasnjeval na kratko in temeljito Ivan Cendak, pri tem pa je pazil, da je člane delavskega sveta seznanjal le z najvažnejšimi postavkami in opozarjal predvsem na tiste zadeve, ki so ljudem lažje razumljive. Posebej je razložil predvideno finančno situacijo z ozirom na plan za

1968. leto in se je ob tabeli precej zadržal ter jo podrobno pojasnil.

Na prihodnji strani gradiva pa je bila še ena tabela — res za člane manj pomembna, pa je Ivan dejal takole: »Tule povem samo tole (to drugo tabelo je le na hitro pojasnil) ... no, če razumete, je dobro, če pa ne, pa tudi, da vas ne bo mešalo.«

... REPEC PAC

Vodja izvoza v telefon: »Da, tovariš Zvitorepec... Seveda tovariš Zvitorepec... Bomo tovariš Zvitorepec...« sogovornik na drugi strani žice je šele po več minutah uspel povedati, da se piše Otorepec. Toda Rafko Čelik je ostal »hladen«: »Je ja vseeno kakšen ... repec.«

Nežni spol:

»Bom oprala to tovarniško umazanijo s tebe ali ne...«

OGLAS

Upokojenki, ki bi pazila 10 mesecev starega otroka, nudim opremljeno sobo in hrano. Ostalo po dogovoru. Javite se na sobo 55.

OGLAS

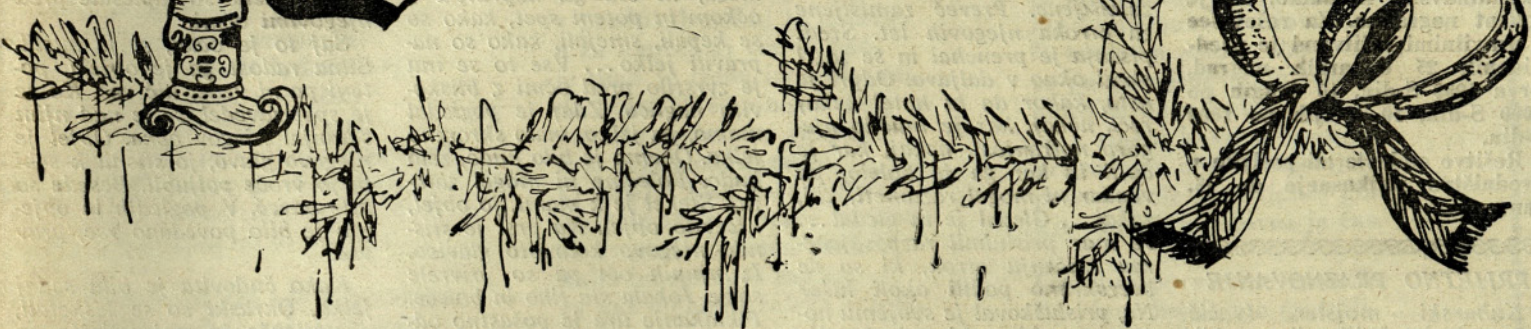
Električni gramofon — prenosni — in 40 plošč narodnozabavne glasbe (velikih in malih) — prodam.

Cena 50.000 S-din. Lah Štefan, surovinski oddelek — 253/5.

Otroške pancerce št. 33 — za 8 — 9 let starega otroka — prodam. Vprašajte v sobi 7.

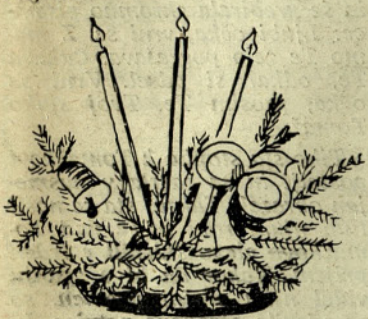

Prijetno praznovanje

Pred nami so novoletni prazniki, ki se z vsemi svojim šarmom precej razlikujejo od drugih.

Novoletna jelka (smrekovo drevesce) je že skoraj nujen običaj, posebno tam, kjer so doma otroci. Če pa je ne morete imeti iz različnih vzrokov, vam povem nekaj drugih možnosti — preprostejših in cenejših.

a) Smrekove ali borovo vejice potaknete v vaze in jih okrasite z drobnimi kroglicami. Če je vaza mala lahko stoji na regalu, polici ali mizi; večjo vazo postavimo na tla.

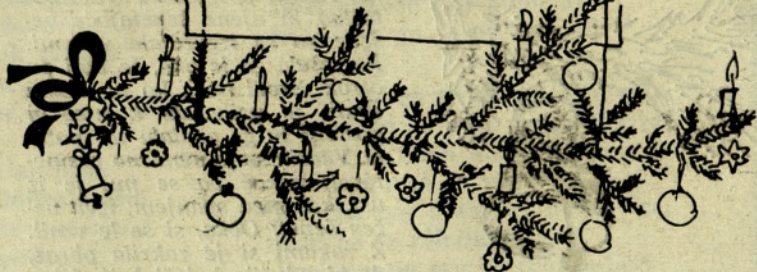
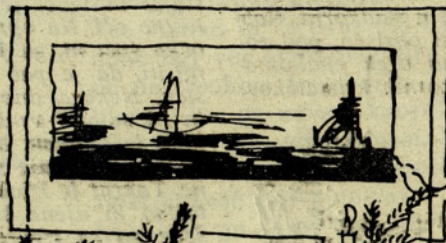
b) Namizni zimski šopek lahko še lepše uredimo, če

smrekove ali boro vevice potaknemo v jeklenega ježka (kupite ga lahko v vsaki cvetličarni) v malo globlji podstavek (globok krožnik ali plitvo stekleno skledo). Daljše vejice potaknemo ob obodu, krajše pa pokonci po sredini. Na eno izmed močnejših vejic privežemo bogato pentljo iz svetlečega traku in kakšen okrasek (zvonček ali kroglico). Vmes postavimo eno ali več svečk (lahko za vsakega člana družine po eno). Svečke naj bodo dolge in sloke ter živih barv (rdeče ali rumene). Če ježka nimamo doma pri roki, improviziramo šopek takole: prst iz ovelega cvetličnega lončka, če je še morda v kleti, stresemo v malo globlji podstavek in potikamo vejice v omočeno prst. Če pa še tega nimamo lahko potikamo vejice v prerezan krompir ali kakšen drug sadež.

c) Novoletno jelko lahko improviziramo tudi z močnejšo smrekovo vejo, ki jo lahko privežemo pod sliko ali na drug primeren prostor. Trak je lahko svetleč, če nas viden trak, moti, vzamemo nylon vrvice

(laks), ki je manj opazna. Na vejo obešamo lahko vse okraske, tudi svečke in kekse z bononi. Slika 3.

Tudi pri pripravljanju porinjkov bodimo bolj romantični, kot sicer. Namizni šopek urejen kot je opisano zgoraj,

d) Svečnike okrasimo z majhno smrekovo vejico, ki jo privežemo z bogato pentljo. Postavimo jih bolj v ospredje, saj to je čas romantičnega razpoloženja, ki nam ga pomagajo pričarati prav majhne drobne lučke.

bo veliko pripomogel k prazničnemu vzdušju. Prižgimo tudi svečke (čeprav lahko za prav kratek čas), dišalo bo po vosku in smrečju — po pravilih novoletnih večerih.

(nadaljevanje na 18. strani)

srečno v novo leto

Nagradna križanka

Na 19. strani objavljamo skandinavsko križanko, ki je tokrat nagradna. Za reševalce s pravilnimi rešitvami je predvidenih 25 denarnih nagrad, prva 5000 S-din, 10 drugih po 2000 S-din, 10 tretjih po 1000 S-din.

Rešitve oddajte ali pošljite v uredništvo najkasneje do 15. januarja.

PRIJETNO PRAZNOVANJE

Kuharski mojster Ivačič nam ob letošnjih silvestrskih kuharskih nasvetih ni pokazal kaj več, kot jedilnik za silvestrov večer. Spomnimo pa se kako je lani okrasil čaše? Zunanji del ob robu namažemo z limono ali pomarančo in povablamo v grobem sladkorju. Rob sam mora biti obrisan, pod robom pa samo ozek enakomeren pas sladkornih kristalčkov.

Pripravite več vrst drobnega peciva, ki bodo z barvami in oblikami obogatili mizo, da bo izgledala še bolj mikavna in šarmantna.

To je nekaj malih, lahko bi rekli sladkih drobnarij, ki naj jih ne manjka ob novoletnem vzdušju.

Sonja

Emajlirec

Časnik izhaja v okviru enote za informacije in tisk dvakrat mesečno v nakladi 4.200 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: Eva Orač, dr. Franc Zupančič, Emil Jejčič, Peter Videnšek, Jože Zidanšek, Mirko Breznik in Vili Korošec. Glavni in odgovorni urednik Eva Orač. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 39-21, interna 240. Tisk in klišiji GP »Celjski tisk« Celje

(Novoletna črtica)

Sedel je za mizo in pisal nalogo. Obraz je imel blede, oči zamišljene. Preveč zamišljene za otroka njegovih let. Sredi pisanja je prenehal in se zazrl skozi okno v daljavo. Odprl je usta, kakor da bi hotel nekaj reči, nekaj, kar je mučilo njegovo notranjost, nekaj, kar je čutil in kar ga je bolelo, pa vendar ni mogel razumeti, kaj, zakaj... Gledal je in gledal... Je mar prisluhnil razposajenemu kričanju otrok, ki so se brezskrbno podili okoli hiše? Ne, prisluškoval je svojemu notranjemu klicu, ki se je čedalje bolj oglašal: očka, očka...

Vedel je, da očka, njegovega očka, ni več pri njih. Zakaj, le zakaj jih je zapustil? Spominjal se je, da je velikokrat izostajal in videl je mamine žalostne oči. Na vprašanje, zakaj očka spet ni, ga je skušala pomiriti, da je pač močno zaposlen. Nekega dne pa je odšel in ni se več vrnil. Pred otrokom je skrivala bolečino, toda noči brez spanja so bile le njene. Takrat je izjokala svojo bolečino in njene šepetajoče besede so se izgubljale v temi. Pogrešala ga je ona, še bolj pa otrok. Sredi noči, ko ni mogla spati, je prihajala k njegovi postelji in ga gledala ter božala. Včasih se je nemirno premetaval; nekoč pa se mu je iz ust, kar med spanjem, izvilo nežen šepet: Očka, si se le vrnil. Z rokami si je zakrila obraz, da bi udušila boleči krik. Ubogi otrok, kako silno ga pogreša. Zakaj mora njun mali sinko občutiti posledice, zakaj?

Otrok je hudo občutil njuno ločitev. Neprestano ga je spremljala misel na njegovega ljubelega očka. V šoli, doma, v spanju, igri... Nič več ni hodil med otroke, četudi so ga vabili. Izogibal se jih je. Iskal je samoto in se predajal spominom. O, kako se je znal očka z njim poigrati. Nihče ni znal ustvariti tako prijetnega vzdušja kot očka. Tudi mamica je bila vesela in se udeleževala njunih iger. Toda, očka je bil le očka in mož kakor jaz. Tako si je dejal večkrat in komaj čakal, da se je očka vrnil iz službe. Večeri so bili najlepši. In sedaj, očka že dolgo, dolgo ni...

Jesen je podala roko zimi in bližal se je čas dedka Mraza. Otroci so se pogovarjali samo še o dobrem dedku, ki bo prinesel zvrhan koš dobrot. Ene mu avto, drugemu pištolo, vlak in toplo srajco ali čevlje. In ti, Tomaž, so ga večkrat spraševali? Tomaž je molčal, stisnil ustnice in molčal. Najraje bi zajokal, pa se je sramoval. Mo-

neizmerno žalostnimi očmi zazrl v padajoče snežinke. Spominjal se je velikega sneženega moža, ki sta ga napravila z očkom in potem spet, kako so se kepali, smejali, kako so napravili jelko... Vse to se mu je zvrstilo pred očmi z bliskovito naglico. Zdaj je pogledal mamo, pa jelko, malo skromno jelko. Obema je bilo hudo, zelo hudo. Bolečine ni mogel zatajiti. Stekel je k mami, jo objel, krčevito objel. Na prsi je stisnila njegovo kodrasto glavico. Iz njunih oči pa so privrele solze. Jokala sta tiho in boleče. Tiktakanje ure je pošastno odmevalo v njuni praznoti. Nena doma je pozvonilo. Obrisala si je solze in šla k vratom. Tomaž je slišal samo mamin vzklík: ja želja, si je mislil sam pri sebi, je... očka. Da bi se le vrnil.

Med poukom v šoli je bil raztresen. Videl je sicer tovarišico in tudi slutil, da nekaj govori, toda kaj, tega ni vedel. V njem je vihralo, butalo... v srčecu je nastalo pravo razdejanje. Vse je klicalo po očetu. Naenkrat se je v njem utrnila svetla misel. Zarela je in rasla in bilo mu je, kot da ga hoče s svojo prenapolnjenostjo zadušiti. Da, pisal mu bo! Takoj mu bo pisal.

Po pouku je strgal iz zvezka list papirja in ga popisal z vsem tistim hrepenenjem, ki ga je navdajalo. Potem ga je spravil v kuvertu, napisal očkov naslov in ga vrgel v poštni nabiralnik.

Večer pred novim letom. Na ulici je bilo živahno. Ljudje so se veselo pozdravljali, si čestitali in hiteli domov. V rokah

žek je stopil k oknu in se z so nosili zavitke, darila. Toma Mitja. Potem se mu je vse zavrtelo. Stene so zaplesale pred njegovimi očmi.

Saj to je očka, si je mislil. Silna radost ga je objela, potem pa ni vedel nič več. Ko se je spet zavedel, se je nad njim sklanjal njegov očka. Objel je njegovo glavo, jo stisnil k sebi in jo vroče poljubil. Besede so bile odveč. V pogledih in objemu je bila povedano vse, prav vse.

Kako čudovita je bila sedaj jelka. Okraski so se lesketali, a najlepše in najsvetlejše so bile Tomažkove oči. Bil je presrečen. Prijel je očka za roko, ga stiskal k sebi, kakor da bi si hotel dopovedati, da to niso sanje, temveč, da se je očka zares vrnil. Ne, to niso bile sanje. Dolgo so bedeli in se pogovarjali. Ko pa se je moral posloviti in iti v posteljo, je kmalu sladko zaspal. Sanjalo se mu je o očku.

Ura je bila pozna, ko sta že in še prebirala skromno pisemce: Ljubi očka, vrni se. Z mamo Te zelo pogrešava. Čakava Te, odkar si odšel. Vrni se očka, prosim Te. Tvoj sinko Tomaž.

Tiho sta stopila k Tomažkovi postelji in se zazrla v nasmejan obrazek. Takrat sta se našli tudi njuni roki in se nad Tomažkovo glavo sklenili v trden prijem. Kakor da bi v spanju videl njun srečni nasmeh, so se zganile otrokove ustnice. In to je bil smehljaj, novoletni nasmeh, nasmeh lepše in toplejše prihodnosti, družinske sreče...

De-dl

Ob smrti mojega moža

Počivalnik Jožeta

se iskreno zahvaljujem sodelavcem v delovni enoti, prvi pomoči in sindikalni podružnici za razumevanje in pomoč.

Počivalnik Jožica

Vsem delavcem, ki so na zadnji poti spremljali mojega moža se najtopleje zahvaljujem.

Prisrčna hvala tudi godbi, ki mu je v slovo zaigrala ob odprtem grobu in gasilec za tople in prisrčne besede.

Hvala vsem, ki so darovali vence in cvetje in sočustvovali z nami.

Zalujoča žena Čuvan Agata,
hčerka in sinova z družinama

PERESA

Emil Jejčič:

Gospodarska poročila, v januarju so oznanila, da za plan izpolnjevati, stroje treba bolj pognati, znižati pa vse zaloge, da se rešimo nadloge, hitro znižati še stroške, skrbno trošiti potroške; tudi delovna razmerja naj se vskladi kakor terja gospodarstva vohar čas, je v modi zdaj pri nas. Ker bilo je v planu marsikaj, začel se nov je direndaj, nekdo nikar naj ne bo hud, če omenjen bo še inštitut.

Po redu gre vse februarja, želimo nekaj več denarja, saj Pilih že bilanco piše, delavski svet dolgove briše; Kunc lišnim svetom spet odreja, da nehat mora kunccev reja, a poleg tega ekonomisti, menda že niso več pri čisti, dvigajo cene stanovanj, namesto več, jih lje še manj; tista pa, ki so nova dana, prav kmalu vsa so popackana, čeprav imajo kabinet, se večkrat spremene v sekret. A kaj bi, saj nam poročilo, o vsem dovolj je govorilo.

Ker v marcu, mesecu pomladi, se večkrat prehladimo radi, nam je socialno zavarovanje, odkrilo novo spet spoznanje, za prvih sedem dni bolezn, cel mesec bomo ostali trezni, če pa se kdo napil bo cvička, ni treba nosit mu mošnjčka, ob »calengi« bo prazen žep, z ženko pa doma pretep. Še eno sprenteni se stanje, ki dano je na glasovanje, EMO se odreče inštituta, kaj gorka res je ta klofuta, ker so nekateri čisto »paf«, se obračajo na paragraf.

Aprila vstane nova sila, ki nam je vsem še skrita bila, na neki seji se pojavi, modrost v predsednikovi glavi, kdo več je, »on« ali »direktor«, ki etatizma je protektor in ki za te razmere naše, moli »modrostne očenaše«. Pa zmešana je bila kaša, zaradi tega »očenaša«, nato pa taka je »molitev«, direktor hoče razrešitev. Tako naprej življenje teče, čeprav se marsiktero reče, a bolje vendar so krilate, kakor pa le preveč kosmate.

Maj bil poln novih je dogodkov, spet vsi bi radi več dohodkov potem nastala je zadrega, ker naš račun ne daje vsega. Je K-15 odšel »po gobe«, v predpisih nekaj je narobe, a za naprej ni več se bati, le plan je treba izpolnjevati, da bomo šli še mnogo više, pa referendum se razpiše, a to jezi mehanografe, ki iščejo spet paragrafe. Nastala zdaj je nova zdraha, ki dvignila je dosti praha, kako bo rešen ta zaplet, za naš mehanografski »cvet«.

V juniju pa vsak si išče, zase primerno letovišče, nekdo izbere Crikvenico, šel peš bo drugi na Golico. Za rekreacijsko se plat, zelo razvname sindikat. Čeprav na Češkem nam je vroče, naj tja poda se, kdor le hoče, ker Čehom morje se obeta, to dobra je reprociteta. Petrak se je predramil iz spanja, sezona nova se oznanja, če nihče ne bo »favorit«, bo koza cela, volk pa sit. In tole še kronist zapiši, ne igravimo več se »slepe miši«.

Julija tožbo doktor piše, ker zakon ambulanto briše, iz tovarniškega inventarja, drugega išče gospodarja. Kdor lačen tujga je blaga, naj kar le sam zasluži ga. Sklene tako, delavski svet in pravni se začne zaplet, naj ustavno zdaj sodišče, komu pravica gre, razišče. Končana ni še pravda ena, že druga spet je zapletena; ta center naš mehanografov, postal je lovec paragrafov in težko res je zapisati, kako se prazna slama mlati.

V avgustu res nam plan zašepa, ne dvigne se nam čisto zlepa, kršitev delovnih dolžnosti, povsod je tudi že kar dosti. Zato pa kazni se predpiše, da dvignili bi se še više, če trikrat službo zamudiš, potem iz tovarne odfrčiš, če trikrat usekaš plavega, si lahko kar potem doma, če imaš nos od vinca rdeč, boš moral iz tovarne preč. Tako nam nov predpis navaja, toda nihče ga ne izvaja.

V septembru smo se spet zganili, razpis direktorja zvršili, a da naprej ne bo slabosti, za zdaj vršilec je dolžnosti. Da bolje se bomo razvili, zato smo službo ustanovili, ki bo skrbela za razvoj in naš bodoči še obstoj. Da bolje bomo poslovali, še sredstva smo razhodovali, to pa povejmo malo tiše, kako se nam nadure piše, če v službi kave se napiješ, pri rednem delu se spočiješ, potem pa še povzdigneš glas, kje skrajšan delovni je čas.

Oktober pa smo se zmenili, da plan bomo vse spolnili, statistika tako nam pravi, da naj zamuda se popravi. Če pa se nam le kje zatakne, naj Pompe nas iz zagate zmakne, Mravlak pa naj naprej planira, Žuraj pripravo dirigira. Vse štabne in še druge službe, dobe naj več strokovne družbe, da na visokem bo nivoju, plesalo vse po novem kroju. Naj taki bodo spet odnosi, da lahko človek breme nosi, stori največ naj avtomat, ki izdelat ga je treba znat.

V novembru se refren ponavlja, borimo se za plan kot mravlja, da boljše bodo tokrat plače, da kupi vsak si nove hlače. Ker pa nas plan pri tem ovira, zato pa se rebalansira. Problem pa nov se spet pojavi ker dela vsak po svoji glavi, upro se neke komisije, vsled kadrovske peripetije. Naposled vse se dobro steče, ko Pavlič svojo zadnjo reče. Mnogo je še v novembru bilo in marsikaj bi se zgodilo, če bi ne bil sprejet tak sklep, da lisicam stopi se na rep.

V decembru že pri koncu leta, se nov obrat nam spet obeta, kakor zahteva že naš »hobi«, priključimo k nam še TOBL. Za informativne reference, se skličejo še konference in vse gre kakor so predpisi, da zjasnijo se nam obrisi. Pa spomnimo se še dogodka, glede osebnega dohodka, so razjezili se kotlarji, da kje so njihovi denarji, premalo je prišlo v žep, je njihov dinar stisnil rep. Pa ne obsojajte kronista, če je resnica preveč čista.

		VRSTA BARVE		PREMIJE				TOVARNA V MARIBORU			
ITALIJ. TOURNAMAN ZAHONOV		BAT		MESTO V JSSR. ORGANI VIDA		SREDSTVA ZA PREGVOZ		AVTOSUL PODJETJE		MAKED. KOLO NI NOČ	
KLAVER NASELJE		VEŽA		KMET. ZADRUGA EVROP. VELESTOK		MOŠKO IME		UTRDBA KOŠAR. KLUB		HVALNICE SLOVENJ	
GLAS OSLA		ITALIJA ŽENSKO IME		ITALIJAN SKA TV ZDRAVILO		POKRIVALA KRALJEV					
MAMILO		SAMO TEBE		ŠKOFJA				VISOKO KVALIFICIRANI		ZELENA CA PUSČAVI	
23. ČRKA ABECEDE		NAPAD NA POLITIČNO OSEBO						SUM FOSFOR			
SAHO-GLASNIK		IZREK ANALFABET NEPISEMEN				IZDELovALEC OPEK					
BLIŠČ						OGLJIK		NI PROTI ZDRAVILU			
POD						ŽENSKO IME		OTREBLI SVET REKAV AFRIKI			
TOVARNA V NIŠU		18. ČRKA ABECEDE				N		HITRA SMRT		KISIK	
KONEC KOPNEGA		NILSKI ROPAR SRED. VRTENJA						DLENIŽEV JUNAK ŽENSKO IME		VRSTA OPICE	
AVTOM. OZNAKA ŠPANIJE		PESHITEV		PRVA ŽENA				SLOVANSKA PIJAČA		RODOVITNA POKA V JUGOSL. B	
HERCEGOVEC				MATIJA				MAS NA PRIMORSKEM		MATEJ IZREZ V OBLEKI	
		OZNAKA DOMAČE ŽIVALI		PRIKRIT KAZAL ZAJMEK						DEŽEVNIK	
		PESNIK				LJUDSKA PRITR. DILNICA		RDEČEKO ŽEC NIKALNICA			
		ŽVEPLO		SKAV-NOST				100 mm ² TONE ROGELJ		PRVA ČRKA	
						TOVARNA V CELJU				VALJETO	